A°. 1808. N°. 288.

KONINKLIJKE COURANT.

Maandag *den* 28 *November.*

NB. Bij de Courant van heden wordt alömme een *twee-vels* BIJVOEGSEL *gratis* uitgegeven.

HOLLAND.

AMSTERDAM *den* 27 *November.*

OP den 17den dezer maand is, door Zijne Excellentie den Minister van oorlog, tot het afleggen van eed, aan Zijne Majesteit voorgesteld, de Heer *Adriaan Bruno*, als Luitenant-Generaal.

Op den 14den en 24sten dezer maand zijn mede, ten bovengemelden einde, door Zijne Excellentie den Minister van binnenlandsche zaken, als Leden van het Wetgevend-Ligchaam, aan Zijne Majesteit voorgesteld: de Heer *J. J. W. Lochteren Stakebrand*, de Ridder *Jan Six van Hillegom*, de Ridder *Jan van der Pot*, de Ridder *van Schuylenburg van Bommenede*, de Ridder *Hendrik Millo Mollerus*, de Kommandeur Graaf *van Bylandt Hatz*, de Ridder *H. van Royen*, de Ridder *J. J. van Hengst*, de Kommandeur *J. B. Verheyen* en de Heer Mr. *G. Dommer*.

Laatstleden Dingsdag heeft zich eene commissie uit den Staats-Raad, bestaande uit de Heeren *Hinlopen*, *van Meeuwen* en *Van Limburg Stirum en Kniphausen Lehr*, met de gewone plegtigheid, naar het Wetgevend-Ligchaam begeven, ten einde bij hetzelve twee ontwerpen van wetten overtebrengen: het een, tot het bepalen der staatsbehoeften over het jaar 1809; het ander, tot voorziening in het te kort, en tot het maken van eenige arrangementen, betreffende de geldleening, uitgeschreven bij de wet van 30 Maart 1808.

Het Wetgevend Ligchaam heeft, op den 25sten dezer, genomen het besluit der besluiten, welke alzoo aan hetzelve door den Koning waren voorgedragen. Wij haasten ons, onzen lezeren dit ontwerp mede te deelen, en voegen er de aanspraken bij, welke, ter dezer gelegenheid, door de sprekers uit den Staats-Raad, met het overbrengen der gemelde ontwerpen belast, zijn gedaan. Men zal dezelven met te meer belangneming lezen, aangezien zij eindelijk de dadelijke uitvoering aankondigen van het eenig middel, dat de finantien duurzaam eene vaste en duurzamen stand zal verzorgen, en, als het eerste, het eerste tijdstip uitmaken van eene oplossing, waarvan de effective daarstelling, door 's Konings vasten en plegtig uitgedrukten wil, wordt verzekerd, en die dubbeld belangrijk zijn moet voor alle Hollanders, als voor wien eene reeks van onheilen de verwarring van het finantie-wezen, door de schokken en rampen der laatst vorige jaren aan het wankelen gebragt, bijna hopeloos had gemaakt. Het ontwerp tot bepaling der staatsbehoeften voor het jaar 1809 zullen wij morgen plaatsen; zoo dra het Wetgevend Ligchaam dezelve een besluit zal hebben genomen.

LODEWYK NAPOLEON, door de gratie Gods en de constitutie des koninkrijks, Koning van Holland, Connétable van Frankrijk, enz. enz.

De Staats-Raad gehoord,

Hebben Wij gedecreteerd en decreteeren:

Aan het Wetgevend Ligchaam zal, door eene commissie uit den Staats-Raad, daar toe benoemd bij Ons decreet van heden, n°. 1, litt. A, worden voorgedragen, het hier navolgend ontwerp van wet:

Gehoord eene voordragt in naam des Koning, van den 25sten November 1808, n°. 1, litt. C, door eene commissie uit den Staats-Raad overgebragt, betreffende, eendeels: het vinden van het te kort voor de staatsbehoeften van het jaar 1809, en, anderdeels: het doen ophouden der inkomsten, voortspruitende uit de negotiatie van den 30sten Maart 1808, en het vaststellen dier genen, welke verpligt waren, om recepissen uit dezelve tot belening aantenemen, voor den nog overigen tijd bij de wet van den 30sten Maart evengenoemd bepaald.

Gelet op de gemeene overeenkomstig de gedane voordragt, besloten:

1°. Dat de negotiatie van dertig millioenen, bij de wet van den 30sten Maart 1808 uitgeschreven, zal worden verminderd op twintig millioenen, tot welke som de reeds uitgegeven of nog uittegeven recepissen zal bepaald blijven, en welke, onder geen voorwendsel, hoegenaamd, zullen mogen worden te bovengegaan.

2°. Dat de interessen, grakteementen, pensioenen en gagementen, die, volgens de bepalingen der gemelde wet, voor de beleening recepissen uit gemelde negotiatie, te rekenen van den 1sten April 1808, tot en met den 31sten Maart 1809, moesten worden betaald, zullen opbouden in dier voegen betaald te worden, aangezien, ten aanzien der interessen, met de zoodanigen, welke in de maand September verschenen zijn, en waar van de betaling in de maand December gedaan worde, en met opzigt tot de grakteementen, pensioenen en gagementen, met die genen, welke voor de maand December en de drie volgende maanden zullen genoten worden.

3°. Dat van de drie millioenen, welke, volgens de wet van den 30sten Maart 1808, zijn geaffecteerd voor de interessen en aflossing bij inkoop van eene negotiatie van 30 millioenen, alleenlijk twee millioenen zullen bestemd blijven voor de twintig millioenen, die het gezamenlijk montant der bereids uitgegeven of nog uittegeven recepissen zullen uitmaken.

4°. Dat de tien millioenen, waarmede de negotiatie van 30 millioenen is verminderd, zullen worden gevonden bij wijze van vrijwillige negotiatie.

5°. Dat, op gelijke wijze, bij vrijwillige negotiatie, zal moeten gevonden worden, eene som van tien millioenen, ter bestrijding van de behoeftens voor het jaar 1809.

6°. Dat deze twee sommen te zamen begrepen zullen worden in eene vrijwillige negotiatie van twintig millioenen, afgelost en uiterlijk binnen den tijd van achtien jaren, en welke negotiatie zal geschieden op voorwaarden, die aan de eene zijde den goeden naam dezer verzekeren, en aan de andere zijde het minst bezwarende voor de publieke schatkist zullen zijn; en

7°. Dat de interessen en aflossing dezer negotiatie zullen moeten gevonden worden uit het eene millioen, hetwelk overblijft van de drie millioenen geaccordeerd bij de wet van den 30sten Maart 1808, en uit een tweede millioen, van buitengewone inkomsten, hetwelk zal geheven worden op zulk eene wijze, als nader zal worden bepaald; zullende alzoo deze twee millioenen bijzonderlijk bestemd zijn voor de renten en aflossing der bovengemelde negotiatie van twintig millioenen.

En zal dit besluit aan den Koning worden gezonden.

Gegeven in ons paleis te Amsterdam, den vijften November van het jaar 1808, en van Onze regering het derde.

(*geteekend*,) LODEWYK.

MIJNE HEEREN!

Ter voldoening aan den vereerenden last van Zijne Majesteit, brengen wij het budget voor het jaar 1809, en het ontwerp der wet, die in dezelfs behoefte voorzien zoude, in uwe vergadering over, en, als token der vaderlijke overleggingen des Konings, hebben wij tevens in last, eenige opheldering van aanbelang daarbij te voegen.

Uit deze gewigtige stukken, en derzelver bijlagen, zult gij, Mijne Heeren, de proeven van 's Konings voortziende zorge, ten duidelijksten, kunnen opmerken.

Aan den eenen kant toch heeft Zijne Majesteit de noodlijdende publieke schatkist, in haren ongunstigen toestand, gevonden, en aanwijsbaar, zoo wel de aangelegenheden van het koningrijk, als duurzame finantieele betrekkingen, daarmede in verband gebragt.

Door zulke overwegingen bestuurd, heeft de Koning u, voor weinige dagen, van den troon zelven, het resultaat Zijner gemoedelijke raadplegingen ontwikkeld; en, zoo vertrouwelijk als bondig, Zijne bedoelingen, Zijne verlangens, Zijnen wil, in uwen schoot nedergelegd.

Elk uwer gevoelt nog te levendig den diepen indruk, welke deze gedenkwaardige boodschap in uwe gemoederen te weeg bragt, dan dat wij dezelve, door eene matte herhaling, zouden willen verzwakken.

Bewaren wij liever het voorbeeld van grootmoedige opofferingen, dat de Koning ons wil geven, in een dankbaar gehoor! Trachten wij, elk in onzen kring, het standvastige voornemen Zijner Majesteit, om het vaderland, door de strengste maatregelen eenes wijze behoudende, te redden, en een stelsel intevoeren, hetwelk, in het volgende jaar voorbereid, en met het jaar 1810 in werking gebragt, binnen den loop van zestien jaren, onder den zegen des Almagtigen, eene gewenschte voltooijing kan erlangen, door onzen ijver en welwillendheid te krachtdadig te ondersteunen!

De taak, Mijne Heeren, welke de Koning van onze commissie heeft opgeleegd, strekt hiertoe. Zij is belangrijk voor uwe vergadering, en niet minder gewigtig voor onze zending.

Daar een wellingericht onderzoek, bij de beschikkingen voor het toekomende, den tegenwoordigen staat van zaken, niet met naauwkeurige juistheid, kan beoordeelen, indien het niet tevens op het voorledene rug ziet, heeft het aan Zijne Majesteit behaagd, ons daartoe, ook door ons, in staat te stellen.

Ten dien einde, brengen wij tot uwe kennis, niet alleen een rapport van den Directeur-Generaal der publieke schuld, met eenen staat van de progressive vermeerdering der zelve, sedert den jare 1799 tot met het jaar 1809, ten einde hetzelve te overwegen, en uwe adviezen te deponeeren, en bieden u voorts het rapport van den Raad-Secretaris aan, behelzende eenen verzamelenden staat der staats-uitgaven over de jaren 1806, 1807, 1808 en 1809.

Uwe vergadering zal hierin de Koning in staat stellen, om een juist oordeel te vormen, op den stand, waarin Zijne voordragt zich opdoet, ook over de middelen, het nadeerend oogmerk te bereiken, uitvoerig te beraadslagen, en, van waar gij het geheel der finantieele betrekkingen kunt overzien, na den gunstigen uitval van zaken, met uw eigene beschouwingen te vatten.

Wij willen even wenschelijk ons vermeten, om de [illegible] eene vergelijking op uwe raadplegingen te doen, die het wagen zouden, om de uitkomst uwer aankomende [illegible] te loopen, Mijne Heeren, zien wij zelf wijders bevorderd, dat 's rijks administratie, van likewelke, eenen meer gregelden loop heeft genomen; dat de invloed der onderscheiden betrekkingen op elkander aan dezelve onderling eene activiteit heeft medegedeeld, welke van het stelsel, als het ware, het leven schenkt, en dat, eindelijk, het verband der onder-

ſchelden deelen alles heeft doen zamenloopen tot een belangrijk punt, het hoofddoel der angſtvallige bemoeijingen van Zijne Majeſteit.

Gij herinnert u zeker nog, met de levendigſte deelneming, Mijne Heeren, hoe de Koning, korten tijd na Zijne komst tot den troon, het ontwerp eener weldadige beſparing in alle de takken der beſturing, (in de daad het beste middel van behoud voor eene uitgeputte natie,) heeft willen voorſchrijven; maar, met geen minder verdriet, brengt gij u eenen, eenſlags van rondom op het vaste land ontſtoken, oorlog te binnen, wiens gevolgen de ſchoonſte uitzigten verijdeld of baneveld hebben; terwijl veelerleije oorzaken te gelijk den lande onvermijdelijke kosten berokkenden. Naar dezen loop der tijden werd dan ook de publieke behoefte gewijzigd.

Eene onderlinge vergelijking der drie laatſte jaren zal hieromtrent duidelijke inlichtingen aan de hand geven.

Indien wij evenwel de budgets dier jaren, met dat, hetwelk wij thans u overbrengen, en waar van de Koning u eene nadere ontwikkeling zal mededeelen, vergelijken, welk een aanmerkelijk onderſcheid doet zich dan niet op. 's Konings eenmaal gevormd ontwerp van reductie hervat zijne kracht. Wij zien een vast beſluit, dat, naar gelang der politieke betrekkingen, genoegzaam alle de takken der adminiſtratie heeft aangetast, om dezelve binnen de geteekende grenzen terug te brengen, en ons hoop geeft op de eindelijke voltooijing van het geheel ſtelſel, wanneer een gelukkiger ſtand van zaken, onder het gehengen der Goddelijke Voorzienigheid, ons weder toelagchen, en de lieve vrede ons mogt beſtralen.

Als kloeke maatregelen, met een voorzigtig en onverwrikt beleid begonnen en gehandhaafd, reeds, in dezen ſtaat, eene reductie van tien millioen guldens zullende opbrengen, op het gene de behoefte van het loopende jaar gevorderd heeft, wat mag men dan niet hopen, wanneer de rust tot Europa zal wedergekeerd en voor koophandel en zeevaart de oude bronnen geopend zullen zijn.

Tot uwe verwondering, Mijne Heeren, zult gij, bij een verder onderzoek, bevinden, dat de voortgang der reductie hier en daar is toegenomen, ofschoon, in dien zelfden tijd, alle de deelen der adminiſtratie, op nieuw en volledig, wierden georganiſeerd. Toen aan het koningrijk de politieke onafhankelijkheid was terug geſchonken, toen hetzelve ontlast werd van de zware kosten, welke de telkens zich vervangende beſturen noodzakelijk hadden gemaakt, zoo wel als van het bezwaar eener buitenlandſche armee, kon het niet anders, of de publieke uitgaven moesten aanmerkelijk vermeerderen. Het was toen het geval niet langer, om eene rol van den tweeden rang optehouden, of de voortſtuwing, die men ontving, ſlaauwelijk te volgen. Men moest zich in ſtaat ſtellen, bij het uitbreken van den oorlog op het vaste land, om op zich zelven te kunnen ſtaan, om met het groote geheel medetewerken, en die veerkracht te vernieuwen, welke het tegenwoordig oogenblik van alle gouvernementen vordert, maar die vooral verwacht wordt bij eene natie, welke, ter neder geſlagen door zoo vele jaren ongeluks, zich verlamd en genoegzaam beroofd vond van een voortdurend regelmatig beſtuur. Hiertoe was eene meer dan dringende noodzaak. Het gevaar dreigde oogenblikkelijk. Misſchien was hetzelve, ten aanzien van 's lands publieken toeſtand, niet minder hagchelijk, dan dat, hetwelk het toenmalige gebrek der kasſe deed vreezen. Tusſchen deze twee klippen moest het gouvernement doorgaan. De kommer voor het land, hetwelk plotſeling ter neder kon ſtorten, wanneer het zich niet wist ſtaande te houden, en de gevaarlijke geſteldheid der geldmiddelen zelve. Het wordt indedaad een raadſel, hoe het mogelijk geweest zij, zulk een ſtelſel te vestigen, toen de omſtandigheden van het koningrijk, met elken dag, meer bezwaarlijk ſchenen te worden, en eene houding verkregen, die, gelijk zij door geene menſchelijke wijsheid konde voorulitzien worden, in de geſchiedenis van het vaderland naauwelijks een voorbeeld vonden. In zoodanigen ſtaat van zaken, beveelt eene voorzigtige ſtaatkunde zich voor alle uitersten te wachten. Een midden-ſtelſel, hetgeen gevaarlijke beſlisſingen gelijkelijk vermijdt, hoe moeijelijk het ook zijn moge, is het eenige, dat voor denzelven past. Door Gods goede zorg alzins mogen wij ons verblijden, dat ons politiek beſtaan is bewaard gebleven, en wij onzen rang onder de volken hebben mogen ophouden. En van hoeveel gewigt is dit niet voor eene natie, die, van hare opkomst af, in de zwaarſte oorlogen, met de grootſte zwarigheden, geworſteld heeft, en haren grond, telkens met de hoogſte kosten aan de zee ontwoekerd, zoo wel als hare ſtaatkundige onafhankelijkheid, door ſtroomen bloeds verkregen, nog tot den laatſten droppel zou willen verdedigen?

Een beſtier, waarin de adminiſtratie zich in drie of vier bureaux opeenſtapelde, zou, in den eerſten opſlag, minder kostbaar ſchijnen te zijn, doch het zou, bij de uitkomst, welligt nog noodlottiger hebben kunnen worden, en voor het gouvernement meerder nadeelen aanbrengen, dan 'er zelfs van het tegengeſteld uiterste zouden te vreezen zijn.

Doch wij moeten de beſchouwing van het tegenwoordig budget zelf, en deszelfs vergelijking met de vorige, eenigzins dieper intreden.

Dezelve levert, ten aanzien der begrooting van den jare 1807, met het budget van het volgende jaar in verband gebragt, eene vermindering op, van meer dan *acht millioen guldens*; en, niettegenſtaande de renten met vier millioenen jaarlijks vermeerderd zijn, uit hoofde der negotiatie van het jaar 1807, bedraagt het budget, voor het jaar 1809, nog boven de *twaalf millioenen guldens* minder, dan dat van den jare 1806; buiten de renten van het crediet, in dat en in het vroegere jaar, op last van het tijdelijk Wetgevend-Ligchaam, geopend; terwijl de publieke inkomsten, door de toevoeging van een elfde departement, en der daarbij voormaals behoord hebbende landen, kennelijk wordt verbeterd, en daarentegen 's rijks uitgave hier door ſlechts met een bezwaar van *f* 150,000:00 jaarlijks is belast geworden.

Het objekt der Eeredienſten, hetwelk de Koning, volgens de inſpraak van zijn godsdienſtig gevoel, geoordeeld heeft, de *eerſte* plaats op het budget van den jare 1809 te moeten beſlaan, offchoon afgeſcheiden van het ministerie van binnenlandſche zaken, en thans, op den voet eener bijzondere miniſterieele adminiſtratie, op zich zelve geſteld, levert een minder bedrage op, dan het loopende jaar opgeeft. Zijne kosten, zoo wel als die van den waterſtaat, de binnenlandſche zaken, en juſtitie en politie, in het budget van 1806, onder de hoofd-artikelen van *binnenlandſche zaken*, *waterſtaat* en *departementale adminiſtratie* gebragt, (terwijl de kosten van het miniſterie van binnenlandſche zaken en van het Wetgevend-Ligchaam onder de *kosten van het gouvernement* begrepen waren,) in dat van 1807, tusſchen de twee ministerien van binnenlandſche zaken en juſtitie en politie verdeeld, zijn, in den jare 1808, afgezonderd geworden; doch voor het volgende jaar zult gij, Mijne Heeren, en waterſtaat en binnenlandſche zaken weder eigenaardig vereenigd vinden; terwijl hetgeen op dit artikel voor het vervolg uitbreiding van kosten zoude hebben moeten ondergaan, tot het jaar 1810, het welk tevens het aangewezen tijdperk uitmaakt, waarin het ſtelſel van bezuiniging met kracht zal doorwerken, is uitgeſteld.

Hoe zeer nu, door de nieuw ingevoerde orde, geene eigenlijke termen van afzonderlijke vergelijking voorhanden zijn, het zal u echter, bij onderzoek, blijken, dat waterſtaat en binnenlandſche zaken, te zamen genomen, eene reductie van *f* 427,762:19:2½ hebben ondergaan, in betrekking der begrootingen van het jaar 1807 tot het jaar 1809, en, offchoon Zijne Majeſteit u het gelukkig gevolg tot het herſtel der rampen van het beklagenswaardig Zeeland heeft medegedeeld, zal de zelfde volgende jaar 18 9, na de inſpanning van alle mogelijke beſparing, ten aanzien van het loopende, eene vermindering van ruim *vijftien en een halve tonnen ſchat* aanwijzen; waarvan de goddelijke zegen, die het land voor ſchrikkelijke watersnooden verder beware, ons alleen het genot zal kunnen verzekeren.

Ook biedt het geheel der behoefte van het afzonderlijk ministerie van binnenlandſche zaken een voordeelig onderſcheid van ruim *vierdehalve tonnen gouds* aan, tusſchen het loopende en het volgende jaar.

Het ministerie van juſtitie en politie heeft, voor het volgende jaar, offchoon eenige, niet die vermindering ondergaan, waartoe hetzelve gedurende dat jaar, zal kunnen worden voorbereid, na den afloop van zwaar gewigtige deliberatien, welke de invoering van het kriſtraffelijk en burgerlijk wetboek, aan welke beide, de laatſte nakomelingſchap nog met erkentenis zal gedenken, zoo wel als van dat der organiſatie der regterlijke macht, waarvan het rapport is ingekomen, en vervolgens het, door des Konings zorge reeds aanbevolen, wetboek voor den handel, zullen bevorderen.

Het departement van finantien heeft, zooten aanzien van de adminiſtratie der publieke ſchuld als van de penſioenen, geene vermindering ondergaan. De redenen hiervan bieden zich van zelve aan. Eensdeels heeft de zuchtige begeerte van den Koning, om aan het beſtier der ſchuld zelve orde en zekerheid aantebrengen, en anderdeels hebben de noodzakelijk geworden beſchikkingen, omtrent de armee, dit verhinderd.

De beſparingen op de kosten van den Staats-Raad, van de couriers, gelijk ook op die van de ſecretarij van ſtaat, zullen u zelve, Mijne Heeren, ten duidelijkſten in het oog vallen; daar die gene, welke voorleden jaar op deze posten bewerkſtelligd zijn, met die van dit jaar vereenigd, eene ſomme van genoegzaam *vijfde halve tonnen gouds* bereiken.

De kosten van het gouvernement zullen u, door eene naauwkeurige afſcheiding en eene vergelijking der drie laatſte jaren, met het jaar 1809, blijken, met ruim *tweemaal honderd-duizend gulden* te zijn verminderd, ten aanzien van het jaar 1806; daar de twee volgende jaren eene nog gunstiger uitkomst aanduiden.

Die van buitenlandſche zaken vinden zich, als men in verband brengt wat dit loopende jaar, door toevallige omſtandigheden, heeft noodig gemaakt, op de begrooting van den jare 1809, mede ruim *tweemaal honderd-duizend gulden* lager, dan op de vorige.

Niettegenſtaande de bedienden der kolonien, voor het eerst, op het vereenigd ministerie van marine en kolonien zijn overgebragt, en de anders nog te wachten inkomſten op dien post, door den ſtand der zaken verminderd zijn, is evenwel de begrooting van deszelfs behoefte, eenmaal, in het jaar 1806, tot nabij de *twintig millioen guldens*, uit hoofde van de betrekkingen van dit land op den toeſtand van Europa, opgeſtegen, en vervolgens, in de jare 1807 en 1808, tot tusſchen de *zeven en zes millioen* had moeren afdalen, ter zake van den inwendigen finantieelen nood, voor het jaar 1809, tot beneden het peil van *vijf millioen gulden* geminderd. Alleen de algemeene uitputting der natie heeft den Koning hiertoe gedrongen; en betere omſtandigheden, die de Voorzienigheid eindelijk gelieve te ſchenken, zullen Zijne Majeſteit eeniglijk kunnen overreden, om dien post te verhoogen.

Doch het is van belang, het oog te ſlaan op het departement van oorlog, zekerlijk het meest kostbare vak der tegenwoordige uitgaven, en waarop tevens de zonderlinge omſtandigheden der tijden, die wij beleven, den meesten invloed gehad hebben en hebben moesten.

Vergelijken wij onzen toeſtand en de gevolgen, die de gebeurtenissen, welke Europa beroeren, te weeg brengen, met den ſtaat van zaken, welke in den jare 1806 plaats greep, wie zou dan niet verwachten, dat dit departement op het budget, dat wij u brengen, Mijne Heeren, het budget van het genoemde jaar verre zoude overtreffen.

Uw onderzoek evenwel zal u het tegengeſtelde ontdekken, ook dan, wanneer uwe oplettendheid de ſomme van *f* 7,387,758:19:1, welke het onderhoud der franſche hulp-troepen des tijds bedroeg, zal afgetrokken; terwijl het alleen een excedent van *f* 193,002:8:0, ten aanzien van dat jaar oplevert, en het budget van het jaar 1807, ter zake van den oorlog op het vaste land, genoegzaam het dubbeld beliep van dat, hetwelk voor het jaar 1809 beſtemd is.

En hier vereischt de vergelijking van den ſtaat der armee met dien van vroegere jaren eenige oogenblikken uwe opmerkzaamheid. Het rijk ziet thans een leger op de been, welks organiſatie aan hetzelve eere aandoet; een leger, beter gekleed, beter gevoed, dan men het ooit kende; een leger, hetwelk waarlijk den eerenaam eener nationale armee verdient.

Tot hiertoe ſcheen in dit land het leger zich zelve niet te kunnen recreeren. In vroegere en latere tijden, wie 'er ook bevel voerde, grimmelde het van vreemdelingen, en vond het zich voornamelijk gerugſteund door hulptroepen, die men van andere volken of Vorſten in dienst had ofgenomen. Te midden van de algemeene beroeringen, welke overal alles te verpletteren dreigden, waar de benden, die te voren zich aan anderen aanboden, binnen 's lands bijſtand te huis zelve moesten aanbrengen, beſtond bij ons een nationaal leger, het geen betoonde van zijnen ouden roem niet ontaard te zijn, en de goede behandeling, die het genoot, met daden van eer en beproefde trouwe erkende. Het telde 56,000 koppen, op zijne in de daad voltallige lijſten; zoo dat het rijk meer dan 20,000 man effectivelijk onder de wapenen had, het zij bij de groote-armee, het zij in Duitschland; terwijl, zonder de depôts der zieken te rekenen, de onderſcheiden corpſen der garden, en zoo vele battaillons en eskadrons, in het binnenſte van het land zich bevonden. Men konde dus op meer dan 40,000 man onder de wapenen ſtaat maken; of ſchoon de vorige armee, op het papier 25,000 man ſterk, niet wel meer dan zes-tien-duizend man onder de wapenen vermogt te brengen.

Ziet hier, Mijne Heeren, eene bron van kosten geopend, welke de ſtaat van zaken onvermijdelijk maakte, indien men de onafhankelijkheid van het koningrijk wilde handhaven, de kusten beſchermen, en zijne verbintenisſen getrouwelijk geſtand doen.

Ondertusſchen, de voorzorg van den Koning beveiligde zijn volk van den in den laatſten tijd overal, minder of meer, algemeen geworden maatregel van militaire conſcriptie.

„ De Koning had het beloofd. Hij hield zijn woord. De Koning zal het verder houden."

Doch ook dan heeft Zijne Majeſteit regt, om te verwachten, dat men zich deze bezwaren getrooste, en aan Hare ſchikkingen, om het recruteeren der armee door inboorlingen te bevorderen, behulpzaam zal willen zijn.

Men kan toch het onmogelijke niet willen. Vordert ons bijzonder belang, en de ſtaat van zaken, buiten ons een leger van eenige beduidenis, meer moet het, of zelfs op de been brengen, of zich aan hulptroepen overgeven. Hier beſtaat geen middenweg; en het zal voor Zijne Majeſteit eene aangename voldoening wezen, wanneer men, ten dien aanzien, zoo voorregten kent; en dezelve, na zich met andere volken te hebben vergeleken, naar waarde zal ſchatten.

Het zal u voorts, Mijne Heeren, bij vergelijking van het budget van den jare 1808, met dat van het aanſtaanden jaar 1809 blijken, hoe, op de generale kosten der administratie, eene reductie van ruim *zestien-en-een-half millioen guldens* gemaakt is; terwijl de vermindering op denzelven, zoo als zij in de jaren 1807 en 1808 ſteeds is voortgegaan, in betrekking van het loopende tot het toekomſtige jaar, eene beſparing van *f* 8,624,964 : 4:4 heeft te weeg gebragt: gelijk mede, dat de kosten voor de Orde der Unie, op de begrooting over het jaar 1809, tot de helft zijn vermindert geworden.

Even weinig zal het aan uwe navorſchingen ontſlippen, dat Zijne Majeſteit, uit aanmerking van den drang der omſtandigheden, beſloten heeft, de kas der Amortiſatie, dit jaar, hare eigen werking te doen voortzetten, zonder eenig bezwaar voor het publiek te veroorzaken.

Wij moeten u, Mijne Heeren, ten aanzien van het budget, over 1809, nog éene opheldering voorhouden.

Welligt verwondert gij u, dat de renten der negotiatie van 1807 op dit budget niet voorkomen.

Het is zoo: zij zouden hetzelve hebben kunnen vermeerderen. Doch, uit hoofde op dezelve, in het loopende jaar, weinig, naar evenredigheid, in betaling werd gegeven, was daarop niet wel eene vaste rekening te maken. Zij zijn dan ook aldaar niet uitgetrokken, offchoon op de quotiſatie onder de inkomſten gerekend; terwijl bovendien de renten, uit de reſtanten, welke nog verſchuldigd zijn, zullen kunnen worden gevonden.

Zijne Majeſteit wil u, Mijne Heeren, alle die opheldering doen toekomen, welke uwe oplettendheid kan verlangen, en het ganſche finantieele belang, nader onder uw oog brengen.

Zij wil u daarom den ſtaat dier aangelegenheden, niet alleen, door eene vereffening der drie laatſte jaren, met het aanſtaanden jaar 1809, doen beoordeelen; ook eene opgave der publieke behoefte van de laatſte jaren, voor zoo verre dezelve eenigzins nauwkeurig kan worden bepaald, in verband gebragt, met het gene de bekende opbrengst van 's lands inkomſten bedragen heeft, zal tot aan het jaar 1806 toe, (het jaar, waarmede de vergelijkende tafels aanvangen,) de betrekkelijke déficits dier jaren duidelijk voor u kunnen beſtemmen, en een zeer belangrijk geheel voor uwe raadsleggingen opleveren. Daar de eerſte peritie van het jaar 1799 dagteekend, zal ook met dit jaar de opgave der publieke behoeften eerſt kunnen aanvangen: doch 'er dient dan ook tevens te worden opgemerkt, dat de peritie van dat jaar mede geſtrekt heeft tot de aanzuivering der behoeften over het jaar 1798.

Zie hier het aangelegen tafereel.

Jaren	*Publ. behoefte.*	*Deficits.*
1799	*f* 84,584,777:14: 3½	*f* 50,784,777:14:13½
1800	- 77,963,884: 7: 2	- 44,193,884: 7: 2
1801	- 72,674,393:11:14	- 38,874,393:11:14
1802	- 65,992,569:10: 0	- 32,192,569:10: 0
1803	- 73,497,628: 0: 9	- 38,497,628: 0: 9
1804	- 72,944,779: 8: 5	- 37,944,779: 8: 5
1805	- 72,232,936: 8: 8	- 37,232,936: 8: 8

Voor het overige, Mijne Heeren, wanneer Zijne Majeſteit den troon beklom, vond Zij niet ſlechts den ſtaat der geldmiddelen geheel ontbloot, maar ook nog, in 't verſchiet, bedreigde de achterſtand der ſchuld, die nagenoeg eene ſom van *vier-en-twintig millioen* bedroeg, 's lands wankeleud crediet; terwijl ook nog eene verachtering van de betaling der renten, (welker verevening de Koning ſteeds blijft verlangen,) indedaad den achterſtand met een *vierde* van het bedragen der jaarlijkſche renten zelve vermeerderde. De Koning verlangde billijk, om een vast punt, waarvan men in deze niet konde gaan, te treffen, op dat die mengelklomp van onzeker bezwaar zich ontwikkelen, en het beſtier der finantien op eenen vasten voet gebragt konde worden. Zijne Majeſteit organiſeerde dan ook eene commiſſie, ter verevening van den achterſtand. Deze commiſſie heeft zich, in den tijd van nog geen jaar, van deze taak zoo loffelijk gekweten, dat reeds derzelver belangrijk rapport aan Z. M. is gedaan; terwijl het de vertroostende zekerheid aanbrengt, dat niet alleen daaruit geen nieuwe kommer voor 's lands ſchatkist te duchten zij, maar zelfs gegronde hoop oprijst, dat de achterſtand der ſchuld met dien der pretenſien volkomen zal kunnen verevend worden.

Zulk eene aangename uitkomst bemoedigt den Koning; maar zij is ook voor de natie zelve een waarborg zijner onkreukbare trouwe. Van eenen Vorst, immers, die de bezwarende verpligtingen, welke hij door anderen gemaakt vond, met eene tedere naauwgezetheid, belangeloos, nakomt, mag zij de ſtiptſte vervulling zijner eigen verbintenisſen, met eene gerustſtellende zekerheid, verwachten. De rekening dier commiſſie zal door Zijne Majeſteit aan uwe vergadering worden medegedeeld, zoo wel als die der publieke ſchatkist over het jaar 1807.

Zijne Majeſteit, welke in de verbetering der finantieele wetten de verbetering der publieke middelen zelve wil vinden, heeft eene commiſſie benoemd, die met de werkzaamheid van derzelver naziening belast is.

Daar alle deze hulpmiddelen onzen toeſtand wel verligten, maar de nadeelige ongelijkheid van ontvang en uitgave niet kunnen wegnemen, en een vreeſelijke oorlog op den duur blijft drukken, mogen wij voor het vervolg hoop ſcheppen, en ons hulp beloven, maar het déficit zelve eischt zoo wel 's Konings verzorging als uwen bijſtand.

De finantieele wet, die wij u brengen, geeft u het middel op, dat hier toe zal kunnen dienen.

Zijne Majeſteit wil aan zijn volk geene lasten meer opleggen, noch de ſchuld verder doen toenemen. Bij deze hare laatſte verordening vindt zich derzelver afloſſing tevens geregeld. Eene vrijwillige negotiatie, die de publieke uitgave nu nog met één millioen renten vermeerdert, terwijl, binnen achtien jaren, derzelver afloſſing zich volbrengt, zal met een het bezwaar van het papier, het geen de negotiatie van den 30ſten Maart van dit jaar opleverde, voor de renten, met de afgeloopen maand September, gelijk ook voor traktementen en penſioenen, met de aanſtaande maand December, kunnen doen ophouden, ten nutte van vele der ingezetenen, welke deze maatregel kommerlijk drukt, en de ſchatkist en derzelver belang voortaan weder met numerair voorzien.

Een finantieele maatregel, die aan zulke hoofdvoorwaarden voldoet, is zeker, in onzen toeſtand, eene weldaad, die de zorgen laeulgt, hoezeer dezelve, in een volgend jaar, de uitgaven noodzakelijk met eenen *nieuwen* last bezwaren zal.

Eindelijk, Mijne Heeren, wij hebben ook nog in last, om aan uwe aandacht te brengen, dat bijzondere omſtandigheden op de politieke adminiſtratie van het vaderland eenigen invloed gehad hebben.

Het zijn deze, welke Zijne Majeſteit hebben overreed, om de vestiging van den zetel van het gouvernement in de verklaarde reſidentie, welke tot den algemeenen vrede was uitgeſteld, te vervroegen.

Hoe zeer Zijne Majeſteit zich binnen de muren van Utrecht naar Haar genoegen bevond, en aldaar, voor eigen rekening, een paleis had doen ſtichten, en in de noodige verblijven voor de Groot-Officieren en andere aan haar verknochte beambten voorzien hebbe, Zij vond deze verplaatſing voor het vaderland noodig, en voor de hoofdſtad zelve nuttig. Utrecht, met de opkomst van het vaderland ten naauwſten verbonden, door hare gelukkige gelegenheid, zoo wel als door den roem der geleerdheid, vermaard, zal blijven deelen in de gunst van 's Konings verblijf; doch de zetel zelve van het koningrijk van Holland moest in die groote wereldſtad gevestigd worden, welker naam tot aan de uitterſte deelen van den bekenden aardbol gevoerd wierd, door de zuilen van den koophandel, zoo als door de vlaggen der vaderlandſche vloten. Hoezeer de Koning Zijne eigene inkomſten daaraan moge opofferen, Zijne Majeſteit zal 'er zich door opgebeurd vinden, wanneer Haar verblijf ſlechts eenige activiteit aan de hoofdſtad zal medegedeeld hebben.

Indien wij verder eenige woorden hier zouden bijvoegen, Mijne Heeren, leden van het Wetgevend-Ligchaam, het zouden onze wenſchen zijn, welke zekerlijk met de uwe, als in een middenpunt, zouden inſmelten:
„ dat het Hem, die tot hiertoe onzen ondergang wederhield, en ons zegeningen verleende, welke zoo vele volken derven moeten, behage,
„ voor de gelukkige en langdurige regering van den Koning, die tijden
„ terug te roepen, waarin het vaderland bloeide, door de deugden der
„ inwoners, het heil van den vrede en den voorſpoed van handel en
„ zeevaart."

Met deze betuiging, Mijne Heeren, treden wij uit uwe vergaderzaal, en laten u over aan de gewigtigſte beraadſlagingen, waarop de Koning ſtaat maakt, van waar het vaderland hulp verwacht, en die God zelf zegene!

Amſterdam, den 22ſten November 1808.

MIJNE HEEREN!

Het zal mij vergund zijn, ten einde aan den uitgedrukten wil van Zijne Majeſteit te voldoen, de aandacht dezer vergadering nog voor eenige oogenblikken op de voorgedragen finantieele wet te bepalen, hoe zeer reeds alle onderdeelen derzelve, door mijn ambtgenoot, in het breede behandeld en volledig geadſtrueerd zijn.

De behoeften, welke tot beſtrijding der uitgaven van het jaar 1809 zullen benoodigd zijn, zijn, wel is waar, tot eene hoogte gebragt, dat dezelve des rijks inkomſten overſchrijden; maar deze behoeften worden door den oorlog, waarin dit koningrijk ingewikkeld blijft, gebiedend gevorderd; en wie uwer, Mijne Heeren, is niet ten volle overtuigd, dat de groote belangens, van ons geliefde vaderland, noodwendig vorderen, dat dit koningrijk ook alle zijne krachten inſpanne, om den algemeenen vijand, in deszelfs bederfelijke bedoelingen, te keer te gaan, en hem, zijns ondanks, te noodzaken aan Europa eenen vrede terug te geven, welke door zijne duurzaamheid en de vrijheid der zeeën zal geſchikt zijn, om voor dit koningrijk wederom die bronnen te openen, welke aan hetzelve zijnen vorigen bloei kunnen terug geven.

De vergelijkende ſtaat tusſchen de behoeften van het toekomende, en die der voorgaande jaren, levert een onwederlegbaar bewijs op, dat, hoe ongunstig ook de omſtandigheden zijn mogen, tot het invoeren eener vermindering in de ſtaats uitgaven, de onbegrenste liefde des Konings tot zijne onderdanen, Hoogstdezelve ſteeds doet bedacht zijn, om de grootſte bezuinigingen in de takken van het algemeen beſtuur daarteſtellen. De verzekering, Mijne Heeren, die gij aan den troon, omtrent de voltooijing van een groot ſijſthema van bezuiniging ontvangen hebt, heeft u mede de vaderlijke bedoelingen van Zijne Majeſteit meer bekend gemaakt.

De verordeningen, door Zijne Majeſteit uitgevaardigd, waarbij, overeenkomſtig de wetten van den ſtaat, het gelijke regt van alle christengezindheden en andere kerkelijke genootſchappen erkend is, zullen, wel is waar, voor de publieke ſchatkist eenig bezwaar kunnen opleveren; maar de voordeelen, daar uit voortvloeijende, zullen door alle klaſſen der ingezetenen genoten worden. De tot nog toe bevoorregte kerkgemeente zoude op geene voortdurende bezoldiging harer leeraren kunnen blijven aanſpraak maken, ten zij gelijke voordeelen ook aan de andere gezindheden worden toegekend: de wetten van het koningrijk, immers, vorderen, dat de ingezetenen eene volmaakte gelijkheid van regten genieten, en dat niet een gedeelte boven het andere bevoorregt blijve. De bezoldiging van alle leeraren der onderſcheiden eerdienſten, zoodra de publieke ſchatkist dit gedoogt, ingevoerd, zal het beſtaan dezer achtingwaardige en voor den ſtaat, ter bevordering van godsdienst en goede zeden, hoogstbelangrijke perſonen verzekeren, en ſommigen hunner opbeuren uit den vernederden ſtaat van, uit de vrijwillige bijdragen der leden van hunne kerkgemeente, het onderhoud te moeten vinden. Zij zullen alsdan zich geheel kunnen toewijden aan de uitoefening hunner bedieningen: zij zullen alsdan, aan de vervulling hunner geeſtelijke pligten, zich onbezorgd kunnen overgeven.

Alle geldleeningen, welke niet op vrijwillige bijdragen rusten, kunnen eenigljk door den drang der noodzakelijkheid gewettigd worden; en het is aan de bezorgdheid Zijner Majeſteit, voor alle klaſſen zijner onderdanen, niet ontglipt, dat de opofferingen van die rentheffers van den ſtaat, zoo wel als van de ambtenaren, welke verpligt zijn geweest, de hen in betaling afgegeven recepisſen, bij den ontvang, te verkoopen, groot zijn; want, de agiotage heeft, in den grooten aanvoer ter markt, het middel gevonden, dit papier verre beneden deszelfs wezenlijke waarde te doen dalen.

Het vertrouwen, dat de publieke ſchatkist nog heeft bij die ingezetenen, welke overtuigd zijn van de naauwgezetheid des Konings in het nakomen der gedane beloften, en in het vervullen der geſtipuleerde en gecontracteerde verbindenisſen, heeft Zijne Majeſteit eene gegronde hoop doen opvatten, dat, zonder tot groote opofferingen als, bij de wet van 30 Maart jl., ten behoeve van de belanghebbenden, in de geforceerde geldheffing van 30 millioenen, zijn geſtipuleerd, te moeten komen, het

nog ontbrekende aan deze negotiatie, door vrijwillige deelnemingen, zal te vinden zijn.

Deze voor den Koning aangename vooruitzigten, gepaard met Hoogstdeszelfs bezorgdheid voor het belang der ſchuldeiſchers en ambtenaren, hebben Zijne Majeſteit bewogen, Mijne Heeren, voorteſtedragen de geforceerde geldheffing van 30 miltoenen op twintig millioenen te ſluiten, en de resteerende tien millioenen, als mede nog tien, welke benoodigd zullen zijn, om in den dienst van het jaar 1809 te voorzien, bij eene vrijwillige leening te vinden. Ten einde deze te doen gelukken, zal het noodig zijn, boven de drie millioenen voor de geldleening, bij de wet van den 30 Maart ll. uitgeſchreven, reeds toegeſtaan, nog een millioen guldens, voor den tijd van 18 jaren, ter beſchikking van Zijne Majeſteit te ſtellen. Twee dezer millioenen, van de overige inkomſten des rijks afgezonderd, zullen voldoende zijn, om de betaling der interesſen te vinden, de kapitalen te rembourſeeren, en de geheele vrijwillige leening in achttien jaren tijds, mogelijk nog ſpoediger, te doen afloopen; terwijl de twee andere, aan de geforceerde geldheffing zullen blijven verbonden, en naar de voorſchriften der wet beſteed worden.

Twee wegen zijn 'er maar over, om in de behoeften van het jaar 1809 te voorzien, en de te kort komende tien millioenen te vinden: deze zijn eene geldleening; maar dezelve moet noodwendig de behoeften voor de eerstvolgende jaren vermeerderen, ofte wel de geheele ſom, door het uitſchrijven van nieuwe of verhooging van beſtaande belastingen, te vinden: doch deze zullen, van de zijde der ingezetenen, opofferingen vorderen, die zeer drukkend zullen zijn.

Dan, Mijne Heeren, wie zal in de keus van deze twee wegen aarzelen? Wie, die eenigzins met den toeſtand van het rijk en het kwijnende beſtaan der ingezetenen bekend is, zal de keuze Zijner Majeſteit niet zegenen, en geene hulde doen aan den Monarch, die zich langere bezorgdheden getroost, om Zijne goede onderdanen niet boven hun vermogen aan meerdere belastingen te onderwerpen! En gij, Mijne Heeren, die geroepen zijt, om de groote belangen van het koningrijk te helpen bevorderen, en op wien tevens de zorgen voor den voorſpoed der ingezetenen rusten, gij zult, de bedoelingen en bezorgdheden des Konings waardeerende, door het geven van uwe toeſtemming, wel willen medewerken, om in de behoefte van de publieke ſchatkist en den dienst van het volgend jaar te helpen voorzien.

MIJNE HEEREN!

De redevoeringen, die gij, Mijne Heeren, zoo even hebt aangehoord, hebben ul. de omſtandigheden, die tot deze boodſchap, van wege het gouvernement geſchied, aanleiding gegeven hebben, duidelijk ontwikkeld. Ik zoude mij diensvolgens kunnen onthouden iets verder omtrent dit voorwerp bijtevoegen, door dien zulks overtollig geacht zoude kunnen worden.

Ik mag evenwel uwe vergadering, zoo weinig als mijne ambtgenooten, verlaten, zonder dat ik de welgelegde gronden van de gedane aanſpraken, ook van mijnen kant, zoude onderſtaund en toegelicht hebben. Zij zijn te belangrijk, Mijne Heeren, en hebben op den voorspoed en de opbeuring van het vaderland, waar aan ik met mijne Oost-Indische landgenooten, door de beſchikkingen der Voorzienigheid, gehecht, of liever door een gevoel van dankbare liefde verknocht ben, eene te naauwe betrekking, dan dat ik de eerſte gelegenheid niet zoude waarnemen, om zoowel mijne hartelijke deelneming in deszelfs dierbare aangelegenheden, als mijne verknochtheid aan den gehelligden persoon des Konings, te betuigen, in tegenwoordigheid uwer aanzienlijke vergadering.

Indien, ter eener zijde, de inhoud dezer boodſchap ul. Mijne Heeren, eenigzins bezorgd zoude kunnen maken, omtrent den toeſtand der financiën, indien het onderwerp der deliberatien, die Zijne Majeſteit u opdraagt, u geen aangenaam voorwerp aanbiedt, zoo zult gij, Mijne Heeren, ter andere zijde, eene aangenamer verrooſting vinden, die uwe hoop ondersteunen, ja zelfs opwekken zal. Ik ſpreke van het edelmoedig hart van dien Vorst, wiens vaste hand het rijk beſtuurt, die deel neemt in des volks behoeften en nood, en wiens eerſte zorg is, gepaste middelen te ontwerpen, ter beſtrijding der ſtaatsbehoeften, en het geluk Zijner onderdanen te bevorderen.

Tot u is het, Mijne Heeren, dat hij zich keert, onze Koning en Vader: op uwe medewerkende hulp vertrouwt hij: op de vertegenwoordigers van zijn volk beroept hij zich, om de middelen, die bij in zijne hooge wijsheid ontworpen heeft, te overwegen en te bekrachtigen. Zijne Majeſteit vertrouwt u, Mijne Heeren, het onderzoek der vruchten van zijnen vlijtigen arbeid. Het is bezield met dien iver (dien Zijne Majeſteit in u kent, en dien Hoogstdezelve te ſcharen weet,) tot het onderzoek van het voorwerp, dat Zijne Majeſteit aan uw ſcherpzinnig oordeel voorſtelt, dat gij, Mijne Heeren, aan Hoogstdenzelven een blijk van erkentelijkheid zult geven, die niet alleen tot genoegen ſtrekken zal, maar tot belooning der vaderlijke zorgen en liefde, die Hoogstdezelve, onophoudelijk, aan zijn volk betoont.

Uwe pogingen, vereenigd met die van het gouvernement, zullen de lasten, waar onder wij zuchten, minder drukkend maken, en het volk, door zijn eigen moed verſterkt, zal wel eindelijk ſchoonere dagen zien verſchijnen, gelijk aan die gelukkige tijden, die de voorvaders beleefden, en aan welken zij hun waren oorſprong, voorſpoed en geluk te danken hadden. Onze geliefde Koning heeft getracht, van zijnen troon, dezen moed en deze hoop in u, Mijne Heeren, te doen herleven; Hij zelf geeft ons een voorbeeld van: laat ons trachten een zoo edelmoedig voorbeeld naar te volgen!

Aan den Koning.

SIRE!

Het heeft Uwe Majeſteit goedgedacht, den Directeur-Generaal der publieke ſchuld te gelasten, om aan Hoogstdenzelven te doen kennen den progreſſiven ſtaat der renten, ten laste van het koningrijk, ſedert het jaar 1799, als zijnde het eerſte jaar na de in behandeling der afzonderlijke ſchulden van de onderſcheiden provincien, admiraliteiten en andere takken der publieke administratie, tot in het jaar 1809.

Ik heb de eer, Sire, in voldoening aan dezen last, Uwe Majeſteit aantebieden een approximatif tableau, in het welk ik getracht heb, de voorzijde progreſſie, en tevens de oorzaken derzelve, zoo diſtinctelijk aantewijzen, als mij mogelijk geweest is.

Ik neme de vrijheid mij, ten aanzien der moeijelijkheden, welke ik, door het gebrek aan genoegzaam zakere gronden, in dezen arbeid ondervonden heb, te referceren tot de aanmerkingen, in het tableau vervat; terwijl ik Uwer Majeſteits gewone toegevendheid inroepe, tot verſchooning van het ontbrekende, en ik mij genoodzaakt vinde alhier te herhalen, het geen ik reeds bij andere gelegenheden de eer gehad heb, Hoogstdenzelven mondeling onder het oog te brengen, dat, namelijk, de ware ſtaat der publieke ſchuld in alle deszelfs deelen niet kan worden duidelijkheid gebragt, zonder eenen algemeenen maatregel van regtte, in diervoege ingerigt en gedirigeerd, dat, ten aanzien van denzelv geene twijfel kan overblijven. Een maatregel, Sire, welke de noodzakelijker is, naar mate de goede orde in de behering en compliciteit in dit zoo hoogst aangelegen vak van administratie, en gevolgel het belang zelf der crediteuren van den ſtaat, denzelven maatregel kelijk en zeer gebiedend vorderen.

Ik ben met den diepſten eerbied.

SIRE!

Amſterdam, den 15den November 1808.

Uwer Majeſteits zeer ootmoedige engel zame dienaar en getrouwe onderda

(*geteekend*,) C. C. SIX.

APPROXIMATIEF TABLEAU

der progreſſive vermeerdering van de publieke ſchuld, van jare 1799 tot in den jare 1809.

Algemeene aanmerkingen.

Men merkt in het algemeen aan:

1°. Dat de eenige officieele gronden, waarop dit tableau heeft gevestigd worden, beſtaan in de ſucceſſive algemeene begroo der ſtaatsbehoeften.

2°. Dat die begrootingen des niettemin eerder eenen ſtaat opleveren te doene en geconſenteerde betalingen, dan van den reëelen ja ſchen toeſtand der publieke ſchuld.

3°. Dat, om die reden, de begrootingen niet alleen de rentebetalin ieder jaar inhouden; maar ſomtijds ook daarenboven achterſt renten van vroegere jaren en objecten van afloſſing: eene hinde welke men getracht heeft, door bijzondere aanmerkingen, bij jaar, uit den weg te ruimen, ten einde des te regelmatiger de ſu ſive progreſſien aantewijzen.

4°. Dat, van eenen anderen kant, op de begrootingen geene melding gemaakt van de vermeerdering, die de publieke ſchuld door ſchillende negotiatien heeft ondergaan, wanneer in de remen losſingen dezer negotiatien, door bijzondere maatregelen, was zien; eene andere hinderpaal, welke, zoo veel mogelijk, wegg men is geworden, door, bij ieder jaar, het montant dier obj te noteeren.

Op de begrooting der ſtaatsbehoeften voor den jare 1799 w voor de publieke ſchuld, gebragt een totaal van *f* 29,345,096 : 1 De ſtaat der renten ſchijnt echter, over dit jaar, niet meerder te h bedragen, dan *f* 26,244,383 : 0 : 6½.

Bijzonaere aanmerkingen.

De redenen, voor zoo verre dezelve bekend zijn, van het ordel tuſſchen de ſomme in de begrooting uitgetrokken, en die van den der ſchuld, over dit jaar, beſtaan daarin, voornamelijk, dat, van het tant der begrooting, om de bovengemelde redenen, moet worden trokken:

f 3,000,000 : 0 : 0. afloſſing van bataafſche reſcriptien.
60,713 : 10 : 0. achterſtallige renten, op het kapitaal, genego voor het voormalig gewest van Stad en La
40,000 . 0 : 0. achterſtallige renten op het resteerend kapitaal, maals ten laste van Frankrijk genegotieerd.

Op de begrooting voor den jare 1800 wordt gebragt *f* 32,341,206 : 1 De ware ſtaat der jaarlijkſche renten ſchijnt echter, over dit jaar, m te hebben bedragen, dan *f* 28,792,139 : 16 : 2.

Bijzondere aanmerkingen.

De oorzaak van het onderſcheid tuſſchen het montant, op de be ting gebragt, en den jaarlijkſchen ſtaat der renten, wordt gevon wanneer van het montant der begrooting wordt afgetrokken:

f 3,000,000 : 0 : 0 afloſſing van bataafſche reſcriptien.
2,476,067 : 11 : 8. achterſtallige renten, van genegotieerde kapita behoeve der voormalige O.-Indiſche Com
40,066 : 0 : 0. achterſtallige renten, op het resteerend k voormaals ten laste van Frankrijk genego

En daarentegen, bij het montant der begrooting, wordt gevoeg vermeerdering der publieke ſchuld, de interesſen van eene gef negotiatie, gedecreteerd den 30ſten November 17[illegible]8, en 29ſten O 1799, tegen 3½ pCt., waarvan de rentebetaling en afloſſing [illegible] s geweest op het produc[illegible] eener heffing, va[illegible] 3 pCt., op de [illegible] Het is alleen op de begrooting voor den jare 1807, dat deze rente uitgetrokken, voor de eerſtemaal, na dat de gezegde heffing w houden, en wel ter ſomme van *f* 1,967,000.

Welk montant echter, in den beginne, grooter is geweest ve ſucceſſiveljk plaats gehad hebbende afloſſingen, welker precies alhier echter niet kan worden geſpecificeerd.

Op de begrooting voor den jare 1801 wordt gebragt *f* 29,559 De ware ſtaat der renten ſchijnt over dit jaar te zijn geweest *f* 29,66[illegible]

Bijzondere aanmerkingen.

Het hiernevens aangewezen onderſcheid wordt gevonden, wanneer het montant der begrooting wordt afgetrokken [illegible] van bataafſche reſcriptien;

En daar en tegen bij hetzelve montant gevoegd [illegible]

1°. Het hier boven omſchreven object, groot [illegible]

2°. Eene tweede vermeerdering der ſchulde, veroor zaakt door de geforceerde negotiatie van 19 Maij 1807, [illegible] tegens den interest van 3 perCt., welker rentebetaling [illegible] afloſſing dezelfs [illegible] het product eener geforceerde heffing van [illegible] de inkomſten.

Dit object wordt op de begrooting voor den jare [illegible] uitgetrokken, voor eene ſomme van renten, groot [illegible]

Transporteere *f* [illegible]

(*Zie het vervolg in het Bijvoegſel.*)

BIJVOEGSEL.

BEHOORENDE tot de KONINKLIJKE COURANT, van MAANDAG, den 28 NOVEMBER 1808, No. 288.

NB. *Dit twee-vels* BIJVOEGSEL *wordt alsmede, bij de Courant van heden, gratis uitgegeven.*

Transport . . . f 2,936,000:0:0

Terwijl echter het zelve ook in den beginnen groo
geweest is, om dezelfde reden, welke hier boven, bij
den gelijksoortigen post van f 1,967,000, is aangeslipt.

3°. Een jaar interest der loterijen, spruitende uit de
oude admiraliteits schulden, vervallen in dezen jare 1808;
welk het eerst op de begrooting, voor den jare 1809, te
gelijk met het als toen gerichuldigd jaar renten, gebragt is . 165,644:9:4

Te zamen . . . f 3,101,644:9:4

In de begrooting voor den jare 1808 wordt gebragt . . . 3,166,
de jaarlijksche last der renten over dit jaar schijnt te hebben bedra-
gen . . . 35,366:1:8

Bijzonderen aanmerkingen.

Het onderscheid, hier voren aangewezen, wordt gevonden, door van
het montant der begrooting af te trekken:

1°. f 3,000,000:0:0 tot aflossing van batavische reseripten;

2°. De vermeerdering, welke de publieke schuld heeft
ondergaan, door eene gesloten derde negotiatie van den 16den
Junij 1801, tegens 3 pCt. interest, en verder ten dele
ling en aflossing gevestigde schuld, gelijk hier
voorgaande jaar,
van 1 pCt. op
mael, even gelijk
den op de begrooting
van . . . 597,625:0:0

Blijkt . . . f 3,597,625:0:0

Wordt geobserveerd, dat de publieke schuld in dit jaar, eigentlijk nog
eene tweede vermeerdering heeft ondergaan, door de negotiatie van de na-
tionale domeinen, met de daaraan gelegde loterijen, van den 20sten
Februarij 1801, groot in principaal capitaal f 7,200,250:0:0 met inbegrip,
van 5 pCt. interest, zijnde dat van f 360,000:0:0 een objects, dat bij
tijds op grond der begrootingen in mindering gebragt is, moet gebragt kun-
nen worden, om dat de betaling der renten en aflossingen gevonden wordt,
uit het product der successive verkooplogen van de verpandde domeinen.

Op de begrooting voor den jare 1803 wordt gebragt f 29,242,394:13:
De jaarlijksche last der renten, over dit jaar, schijnt te hebben be-
dragen f 29,242,394:13.

Bijzondere aanmerkingen.

Het onderscheid, hier voren aangewezen onderscheid wordt gevonden, wanneer van
het montant der begrooting wordt afgetrokken f 3,000,000:0:0 tot aflossing
van batavische reseripten,

En daarentegen bij hetzelve montant gevoegd:

1°. De drie hier voren omschreven objecten, groot f 1,967,000:0:0
969,000:0:0
597,625:0:0

2°. De vermeerdering, welke de publieke schuld heeft ondergaan,
door eene gesloten derde negotiatie van den 16den
Junij 1801, tegens 3 pCt. interest, en verder ten dele
ling en aflossing gevestigde schuld, gelijk hier
voorgaande jaar,
van 1 pCt. op
mael, even gelijk
den op de begrooting
van . . . 597,625:0:0

Blijkt . . . f 3,533

onderſcheiden punten van vergelijking, gelijk ook de oorzaken van vermeerdering óf vermindering van diverſche ſommen, met de vereiſchte duidelijkheid uit te drukken.

Ik heb de eer, dit bearbeide aan Uwer Majeſteits hooge wijsheid te onderwerpen, en met den diepſten eerbied te zijn,

SIRE,

Utrecht, den 6 November 1808.

Uwer Majeſteits zeer onderdanige en gehoorzame dienaar en getrouwe onderdaan,
(*geteekend.*) J. H. APPELIUS.

(*Hierbij behoort de* Comparatieve Staat, *vervat in het heel vels tabel, zijnde het 2de gedeelte van het* BIJVOEGSEL *tot deze courant.*)

De Minister van finantien brengt, ten gevolge eener deciſie van Zijne Majeſteit den Koning, van den 16den November 1808, door deze, ter kenniſe van het publiek, de navolgende ordonnantie van Zijne Majeſteit den Keizer aller Ruſſen:

Vertaling der ordonnantie *van Zijne Majeſteit den Keizer en Alleenheerſcher aller Ruſſen, gegeven in Zijn dirigeerenden Senaat, den 31ſten Julij 1808, en door Zijne Keizerlijke Majeſteit eigenhandig onderteekend.*

Begeerende, dat de voortbrengſelen der ſtaten, welke zich thans met Ons in oorlog bevinden, niet in Rusland kunnen worden ingevoerd, en dat, dien ten gevolge, alle ladingen, welke men daar zoude willen invoeren, met deugdzame documenten zullen moeten zijn voorzien, welke ten bewijze ſtrekken, dat dezelve ladingen niet behooren of afkomſtig zijn aan, of van landen, onder het gebied van onze vijanden ſtaande;

Zoo hebben Wij gedecreteerd en decreteeren, bij deze, het volgende.

1°. Alle ſchepen, met vreemde koopmanſchappen beladen, welke in onze havens zoude willen binnenvallen, zijn, overeenkomſtig onze ordonnantie, van den 8ſten April 1793, verpligt, door certificaten, te bewijzen, dat zich aan hun boord geene engelſche noch zweedſche producten, noch die van hunne kolonien, bevinden.

Dergelijke certificaten zullen ook moeten worden geproduceerd door de zulken, welke hunne goederen te lande zouden willen invoeren.

2°. Deze certificaten zullen door de ruſſiſche Conſuls, en, bij gebreke van dezelven, door de municipaliteit der ſtad, van waar de lading vertrekt, aan de kooplieden moeten worden afgegeven.

In plaatſen, alwaar van onzentwege zich geene Conſuls bevinden, doch Ambasſadeurs, Ministers of Chargés-d'Affaires, zoo moeten de certificaten, door de municipaliteit afgegeven, ter kanſelarij van onze legation worden geviſeerd.

3°. De ladingen, waarbij dergelijke certificaten niet gevonden worden, zullen in onze havenen niet worden toegelaten, noch zullen dezelve onze grenzen mogen paſſeeren; maar binnen den tijd, door de wet bepaald, worden afgewezen. De vaartuigen, die dezelve hebben aangebragt, zullen met geene ruſſiſche producten mogen worden beladen.

4°. Van dit generaal reglement zijn uitgezonderd: de vaartuigen komende van Turkijen en de Oost, en in onze havens der Zwarte-zee, de Aſoffſche- en Kaspiſche zeeën, binnen vallende; alsmede de ladingen te lande komende aan de grenzen, en onderworpen aan de tarifs van Aſtrakan, Orenburg en Kiachta.

5°. Deze maatregelen zullen niet eerder in werking worden gebragt, dan te rekenen van den 1ſten Januarij 1809.

Gecontraſigneerd, *Comte* NICOLAS DE ROMANZOFF, *Minister van commercie.*

Formulier *van het* certificaat d'origine, *waarmede de koopmanſchappen, gedeſtineerd naar* Rusland, *zullen moeten voorzien worden, door de municipaliteiten der ſteden, van waar dezelve zijn geëxpedieerd, ingeval geen ruſſiſche Conſul zich in gedachte ſteden bevindt:*

De bevoegde magt, wie bij zij, of, de magiſtraat van . . . . . attesteert, bij deze, dat de kooplieden N. N., van deze ſtad voor de bevoegde magt of magiſtraat in queſtie gecompareerd zijnde, ſchriftelijke bewijzen hebben overgeleverd, dat voor ruſſiſche rekening of van vreemden geladen is, door den ſchipper N. N., aan boord van het ſchip N. N., gaande van hier naar St. Petersburg, in dato . . . , de navolgende koopmanſchappen:

1°. Een baal, inhoudende, (zoo veel) ſtukken hollandſch laken, (van die en die qualiteit en van die manufacteur.)

2°. Een kist met hollandſche meekrap, waarvan het gewigt moet worden uitgedrukt.

3°. Op gelijke wijze, zal de rest der koopmanſchappen moeten worden genoteerd.

Ten bewijze, dat de goederen, hier boven vermeld, in de daad zijn de genoemde en geene engelſche of zweedſche producten, noch koopmanſchappen, komende uit hunne kolonien, zoo is dit certificaat afgeleverd onder het zegel van de daartoe bevoegde magt of magiſtraat.

In dato . . . : (L. S.) onderteekening.

DEN HAAG *den 26 November.*

Ontving deze ſtad, voor eenige weken, een doorſlaand blijk van Zijner Majeſteits gunſtige gezindheid, om het verlies alhier, door het verplaatſen der reſidentie, geleden wordende, te matigen, in het toeleggen voor den tijd van 15 jaren, van dertien ten honderd, van diverſche belastingen; (*zie Koninklijke Courant van den 4den dezer,*) thans heeft Zijne Majeſtit deze conceſſie, in opzigt tot onze actueele behoeften, aanmerkelijk vergroot, door den aanvang van haas genot, eerst op den 1ſten Januarij 1809 bepaald, te vervroegen, en op den 1ſten Januarij van het thans loopende jaar te ſtellen.

Ook is 's Konings belangnemende zorge, ten aanzien dezer gemeente, onlangs weder daar in gebleken, dat Hoogstdezelve het huis, genaamd *de Raad van Indien*, ſtaande alhier op het Blyenburg, aan den Haag in eigendom heeft geſchonken, een einde tot een werkhuis, zoo nuttig ter wering van allezins heillooze bedelarij, te worden geapproprieerd en gebruikt.

FRANKRYK.

PARYS *den 21 November.*

VIERDE BULLETIN DER ARMEE VAN SPANJE.

Burgos, den 15den November 1808.

Z. M. heeft gister de divisie *Marchand* in oogenſchouw genomen, de verdienſtelijkſte Officieren en Onder-Officieren tot de vacante plaatſen benoemd, en beloonigen gegeven aan de ſoldaten, die zich onderſcheiden hadden. Z. M. is ten uitterſte voldaan geweest over de troepen, die bijna zonder ruſten, van de boorden van den Weixel zijn gekomen.

De Hertog van Elchingen is van Burgos vertrokken.

De Keizer heeft, dezen morgen, zijne garde, in de vlakte van Burgos in oogenſchouw genomen. Z. M. heeft vervolgens de divisie *Desſolles* gezien, en heeft alle de vacante plaatſen in die divisie vervuld.

De gebeurtenisſen bereiden zich voor, en alles is op marsch. Niet gelukt, in den oorlog, dan ten gevolge van een wel beraamd plan.

Onder de krijgsgevangenen hebben wij er gevonden, welke aan de knoopsgaten eenen omvergekeerden adelaar droegen, doorwrogt met pijlen doorwonden, met dit opſchrift: *aan den Overwinnaar van Frankryk.* Aan die belagchelijke windmakerijen herkent men de landgenooten van *Don Quichot.* Het geheele geval is, dat het onmogelijk is ſlechter troepen te vinden, het zij in de bergen, het zij in de vlakte. Grove onwetendheid, dwaze vermetelheid, wreedheid tegen den zwakken, onderdanigheid en laagheid tegenover de ſterken, ziedaar het ſchouwſpel, dat wij voor oogen hebben. De monnikken en de Inquiſitie hebben die natie verlaagd.

Tien duizend man ligte kavallerie en dragonders, met 24 ligte artillerieſtukken, hadden zich, den 11den, op marsch begeven, om op de achterhoede aantevallen van de engelſche divisie, die men zeide te Valladolid te zijn. Die dapperen hebben 34 uren in 2 dagen afgelegd, maar onze hoop is verijdeld. Wij zijn te Palencia en te Valladolid binnengetrokken; men is nog 6 uren verder voortgerukt; geen Engelſchen, maar wel beloften en verzekeringen.

Het ſchijnt evenwel zeker, dat eene divisie hunner troepen te Corunna ontſcheept is, en dat eene andere in het begin dezer maand te Badajoz is binnengetrokken. Den dag, waarop wij dezelven vinden zullen, zal een feestdag voor de franſche armee zijn. Mogten zij met hun bloed dat vasteland verwen, dat zij door hunne intrigues, hun monopolie en hunne verſchrikkelijke eigenbaat verwoeſten! Mogten zij, in plaats van 20,000, 80 of 100,000 man zijn, op dat de engelſche huismoeders vernemen wat de jammeren des oorlogs zijn, en het britſch gouvernement ophoude, om met het leven en het bloed der volken van het vasteland te ſpelen! De groſſte leugens, de laagſte middelen zijn door de helſche ſtaatkunde van Engeland in het werk geſteld om de ſpaanſche natie te verbijden. Maar de maſſa is goed: Biscaye, Navarre, Oud-Kastillien, het grootst gedeelte van Arragon zelf zijn in eene goede geeſtgeſteldheid. Het gros der natie ziet met eene levendige ſmart den afgrond, waarin men dezelve werpt, en zal weldra de berokkenaars van zoo veel rampen vloeken.

Florida Blanca, die aan het hoofd van den ſpaanſchen opſtand is, is dezelfde, die Minister onder *Karel III* geweest is. Hij is altijd verklaard vijand van Frankryk, en een ijverig voorvechter van Engeland geweest. Men moet hopen, dat hij in zijn laatſte levens uur de ſtaatkundige dwalingen van zijn leven erkennen zal. Het is een grijsaard, die bij de verblindſte engelschgezindheid de bijgeloovigſte godsdienſtigheid voegt. Zijne vertrouwelingen en vrienden zijn de verhitſte en onwetendſte monnikken.

De orde is te Burgos en in de ommeſtreken herſteld. Op dit eerſte oogenblik van ſchrik is het vertrouwen wederom gevolgd. De boeren zijn in hunne dorpen en tot den arbeid weergekeerd.

Extract uit verſchillende brieven.

MADRID, *den 7 November.*

Onze legers beſtaan in verbeelding. Men kondigt ons echter geld aan, en zes- of acht-duizend Engelſchen.

BADAYOZ, *den 5 November.*

'Er zijn door onze ſtad vier regimenten engelſche infanterie en drie artillerie treinen van dezelfde natie doorgetrokken. Een dezer regimenten draagt korte rokjes, (*berg ſchotten.*) Zij trekken naar Burgos.

CADIX *den 1 November.*

Gister is de Conſul van Rusland, met de papieren van zijnen Ambasſadeur, naar Gibraltar vertrokken.

CORUNNA *den 15 October.*

Den 13den van deze maand zijn in onze haven 147 engelſche ſchepen binnengekomen, welke 1300 man hebben ontſcheept; waarbij 700 man kavallerie, met hunne paarden.

Den 10den, des avonds, hebben wij aan den ingang van onze haven een franſch zeil gezien, hetwelk tot den ochtend van den 11den in het gezigt is gebleven. Eene engelſche korvet ging op kondſchap uit; maar hetzelve ontſnapte.

CADIX, *den 23 October.*

Heden is het konvooij, hetwelk naar Amerika is gedeſtineerd, vertrokken. Hetzelve begeeft zich naar Vera-Cruz om geld te halen.

MADRID, *den 3 October.*

Ik kan u geen nieuws melden. Men wint en verliest veldſlagen. 'Er is niets zekers. 'Er zijn ſtukken troepen doorgekomen, komende van Estramadura, welke ten eerſten den weg naar Burgos zijn ingeſlagen. Van alle zijde komen 'er vele manſchap en artillerie aan en door. Gister zijn van 3000 man, uitmakende het eerſte regiment vrijwilligen van Madrid, hier vertrokken; dezelve zijn wel gekleed en uitgerust. Om de garde-du-corps te monteeren heeft men alle de paarden van Madrid en de ommeſtreken in dienst geſteld, zelfs de poſt-paarden. Die niet kunnen dienen om bereden te worden, zullen gebruikt worden, om het kanon te trekken.

PENAFIEL *den 5 November.*

Men zegt alhier, dat *Pignatelli* ons heeft verraden: hij heeft zijne troepen aan de Franſchen verkocht. Wij wenſchten wel den dag te weten, op den welken men ze allen moet doden.

De deputatie, door het Wetgevend-Ligchaam daartoe benoemd, heeft zich gister naar de audientie bij Hare Majeſteit de Keizerin begeven.

De deputatie toegelaten zijnde, heeft de Président, Graaf *de Fontanes*, het woord opgevat, en ſprak als volgt:

MEVROUW!

De Keizer, Uw doorluchtige echtgenoot, verwaardigde zich, 12 op de armee van Estramadura veroverde vaandels aan het Wetgevend-Ligchaam te vereeren, als een onderpand van deszelfs gevoelens. Sire, voor dat onze erkentenis tot aan hem kan komen, dat wij dezelve aan al wat

...kan het meeste uitstekend zijn, uitdrukken. Het geluk word...tevendiger en aangenamer, wanneer men Uwe Majesteit ...ndert.

Frankrijk twijfelde niet aan de overwinning. Maar bij het vertrek van [illegible] op wiens hoofd deszelfs noodlot rust, heeft het in uwe regtvaardige [illegible]heid gedeeld. De grootste oorlogshelden moeten het der liefde vergeven, wanneer die over hunnen roem kwijnt. Dat deze eerste triomfen de terugkomst van den overwinnaar mogen verhaasten! dat op zijne stem, de volken hunne haat afleggen, en Europa ontwapend worde! Dat, eindelijk, de zoon, welke hij op zoo vele tropheën heeft gevestigd, en welke hij met zoo vele bevalligheden siert, U niet anders aanbiede, dan hulde van [illegible], weldadigheid, en geluk, hetwelk rondom U heerscht!

Eene andere deputatie heeft zich naar Hare Keizerl. Hoogh. Me[illegible] Uwe Moeder begeven, de President nam het woord, en zeide:

MEVROUW!

Men kan de moeder van eenen held niet beter gelukwenschen, dan wanneer men, voor Haar, de groote daden van Haren zoon prijst. Onze bewondering voor den Keizer is zonder twijfel het schoonste eerbewijs, hetwelk wij aan Uwe Keizerlijke Majesteit kunnen betoonen. Maar onze gevoelens zijn niet minder tot U gerigt, dan tot Hem zelven. De zegeningen der ongelukkigen, die in U hunne Beschermster zien, getuigen, dat door Uwe eigen deugden, Gij even zeer als door die van den doorluchtigen Vorst, waarvan Gij de moeder zijt, uitblinkt.

(*Moniteur van den* 22 *Nov.*)

SPANJE.

VITTORIA *den* 14 *November.*

Heden hebben wij een aanmerkelijk getal krijgsgevangenen hier aangekomen. De meeste daarvan zijn in eenen erbarmelijken [illegible]staat. Men verzekert, dat de Maarschalk Hertog van Montebello, *Lannes*, het opperbevel over het corps de reserve heeft op zich genomen.

Bij onderscheiden decreeten van Zijne Katholijke Majesteit zijn verschillende benoemingen tot de respective posten, in het spaanfche rijk, gedaan.

(*Extract uit het Journal de l'Empire van den* 22 *Nov.*)

RUSLAND.

PETERSBURG *den* 2 *November.*

Na dat Z. M. de Keizer, den 28sten October, 's avonds ten 11 uren, van hoogstdeszelfs reize hier weder gelukkiglijk aangekomen [illegible] werd, den volgenden dag, de [illegible]sche Hall verlicht, en alles bijverde zich, zijne vreugde over de terugkomst van den algeliefdep Monarch, aan den dag te leggen.

De keizerlijke koninklijke-fransche Ambassadeur Hertog van Vicenza heeft gister een prachtig bal gegeven. Morgen zullen de Officieren van de garde, met een glansrijk feest, 's Keizers terugkomst vieren. De daartoe gemaakte toebereidselen zijn allerprachtigst.

Den 30sten October werd de eerste groote parade gehouden, ter eere Z. M. terugkomst. Achttien duizend man zag men, bij die gelegenheid, paradeeren. De inrigting daartoe was door Z. Keizerl. H. den Groot-Vorst *Constantyn* gemaakt, en de uitvoering was allertreffendst.

(*Hamburger Correspondent van den* 19 *Nov.*)

ZEE-, RIVIER-SCHEEPS- EN WEDER-BERIGTEN.

Den 24sten November, te Amsterdam gearriveerd *Wilhelm van der* [illegible], de jonge Jacob, van Fredrikstad, en *R. J. de Buhr*, de 3 Gebroeders, van Tonningen.

Den 25sten, *J. G. Klaih*, de 4 Gebroeders, van Dramme, en *W. Van* [illegible], Wilhelmus, van Fredrikstad.

Den 27sten, in Texel binnengekomen *Jan Hendrikschop*, de Vr. Catrina, van Christiansand; *Pieter J. Schaap*, de jonge Jan Schaap, van Bergen; *Jannis L. Meilen*, de 2 Gebroeders, van Fredrikstad; *Jan* [illegible], *Anna*, van Barlingen, en *Roelof Jans*, de jonge Jan, van [illegible]; dezelfde laatste heeft deszelfs roer verloren, en is, door pomp van Schuiten, in het Nieuwe Diep gebragt; wets uitgezeild; de wind Z. W.

Den 26sten, binnengekomen *Albert Jansz.*, de Vr. Geertruyda, van Bergen, met *Claas Schott*, het Kapenschip, uit Zee.

Op heden is door een visschuit, binnengebragt de jol van het papenburger galjoenschip de Goede Verwachting, Schipper *Meyer*, genomen door de engelsche koning-schobbaar de Scarfark, welke denzelven naar Yarmouth opgezonden heeft, doch op de bruine boey gezonken zijnde, heeft de manschap zich in de jol gered, bestaande uit den Stuurman, Timmerman, en twee matrozen, waar van een als Prijsmeester, en twee engelsche Matrozen aldaar uitgezeild; de wind W.

Den 23, 24 en 25sten, in de Vlie alhier gepasseerd; de wind W. W. en Zuidelijk.

Den 29 en 30sten dezer maand niets gepasseerd; de wind W. en N. W.

Den 24sten, binnengekomen *Tys Jansz.*, de Vr. Margaretha, van [illegible], piets uitgezeild; de wind N. N. W.

[illegible] van hier opwaards naar Harlingen gezeild *Cornelis van der* [illegible] *junior*, de jonge Jan.

[illegible] te Helvoet niets gepasseerd; de wind Z. W. en W.

[illegible] te Brielle niets gepasseerd.

BINNENLANDSCHE FONDSEN.

De beurs van diverse steden was op Zaturdag den 26sten November 1808, te Amsterdam als volgt:

Oude Obligatien	2½ pCt.	33	à 33½
Recepissen do	2½ —	33	à 33½
Loterij			
Loten Neg. 1787	5 —	248	à 245½
Dito Vrijwillige			
Negot. 1797	5 —	68	à 67½
Dito Neg. 1804	5 —	71	à 70½
Negotien Negot.			
1807	6 —	102	à 101½
50 Jarige Renten			
1788	5 —	78	à 80
25 Jar. dito 1804	5 —	41	à 41½
Nation. Schuldbr.	3½ —	36	à 36½
Dito Schuldbr.	3 —	41	à 41½
Nation. Loterijen	2½ pCt.	35½	à 36
Dito dito	3 —	40½	à 41¼
Dito dito 1797	3½ —	46½	à 47
Dito dito 1801	3½ —	46½	à 47
Dito Dukaten	½ —	80½	à 81
Dito dito	½ —	87	à 88
Gelders en Brabt			
Schuldvergoeding	5 —	51	à 52
Bat. Rasc. losb.			
na den Vrede	— —	55½	à 56
Gemeen. Middel			
van 1808,	7 —	92½	à 93¼
Recepissen dito	7 —	92½	à 92¾

AMERIKA.

Bij *Willink en Staphorst*,	5 pCt.	99¾	à 100¾
AMERIKAANSCHE FONDSEN.			
Bij *Stadnitski*, van 1787,	6 —	209	à 211
Bij *van Staphorst*, van 1789,	6 —	199	à 203
Bij *Crommelin*	6 —	130	à 131
Bij *van Staphorst*, van 1 Jan. 1791,	6 —	87	à 87½
Bij *Idem*, van 1 April 1791,	5½ —	79½	à 80
Dito bij *Idem*, van 1 Julij 1791,	5½ pCt.	77	à 77½
Bij *Idem*, van 1 Nov. 1791,	4½ —	64½	à 65¼
Bij *Idem*, van 1 Juny 1792,	4½ —	64½	à 65¼
Bij *Hope en Comp.*, C. S.,	5½ —	107	à 107¼
Bij *van Staphorst*, C. S.,	5½ —	103¾	à 103¾
CERTIFIC. *van* ORIG. FONDSEN.			
Bij *v. Staphorst* C. S.	3 —	63¼	à 63¾

DENEMARKEN.

Op de Kroon, bij *Finmas*,	4 pCt.	93	à 94
Op de Bank, bij *Dull*,	4 —	94	à 95
Op de Tollen, bij *Idem*,	4 pCt.	88	à 90
Aziatische Comp., bij *Idem*,	5 —	92	à 94

SPANJE.

Bij *d'Echenique*,	3½ pCt.	47	à 49
Bij *Hope en Comp.*, 1805,	5½ —	76	à 77
Bij *Hope en Comp.*, 1807,	5½ pCt.	71¼	à 71¾

OOSTENRIJKSCH-KEIZERLIJKE.

Op de Weenerbank, bij *Goll en Comp.*,	5 pCt.	45	à 47½
Dito, bij *Idem*,	4½ —	43	à 44¾
Dito, bij *Idem*,	4 pCt.	43	à 44¼
Certificaten bij dito	5 —	39	à 39⅝

RUSLAND, Bij *Hope en Comp.*,	5 pCt.	88	à 88½
PORTUGAL, bij dito,	5 —	97	à 97½
NAPELS, bij dito,	6 —	91½	à 92
ZWEDEN, bij *Hogguer en Hasselgreen*	5 —	85½	à 86¼
SAXEN, bij *Braunsberg*,	5 pCt.	103½	à 104
FRANSCHE FONDSEN,		78	à 78⅜
CERTIFICATEN VAN DITO, bij *Kretwich en Voombergh, van Halmaal en Hagendoorn*, en *Willem Borski*,	5 pCt.	79	à 79¼

Den 21sten November waren, op de beurs van Parys, de prijzen der publieke fondsen als volgt: 5 pCts. geconf., interest doende met 22 Sept. 1808, 80 fr. 10 c. *Idem*, interest doende met 22 Maart 1809, 0 fr. 0 c. Aktien van de Franfche bank, 1242 fr. 50 c. En den 22sten Nov., 5 pcts. geconf., van 22 Sept. 1808, 80 fr. 15 c. *Idem*, interest doende met 22 Maart 1809, 77 fr. 50 c. Aktien van de bank, 1242 fr. 50 c.

MINISTERIE van OORLOG.

*** *De fungeerende magazijn-meester te Delfzyl* zal, ingevolge autorisatie van *Zijne Excellentie den Minister van Oorlog*, in dato den 27sten October 1808, ten overstaan van den fungeerenden Commissaris-Rapporteur, bij de krijgsraden in het district Groningen, Mr. *A. Reyger*, op Zaturdag den 3den December 1808, 's morgens ten 10 uren, publiek, in 's rijks behuizinge (voormaals het proviantshuis) te Delfzyl, verkoopen de volgende approvisionnements-goederen, als:

100 ankers jenever,
2 oxhoofden roode wijn,
11½ ankers dito,
43 vierschen brandewijn,
18 tonnen bier, in twaalf oxhoofden,
1 oxhoofd rozijn-azijn,
3 aam en 35 kannen raap-olie,
3900 ponden rijst,
70 ponden koffijbooncn,
1560 ponden kaarsen,
3550 ponden zout,
6 ponden suiker,
660 ponden tabak,
1744 stuks lange pijpen,
3120 stuks korte dito,
4 ponden lamp-katoen,
3 ponden peper,
56 ponden spaansche zeep,
120,000 stuks turf, en
65 ledige vaten.

Op zoodanige voorwaarden, als ten dage en ter plaatse der verkooping zullen worden voorgelezen, en inmiddels ter lezing liggen ten huize van *Nieuwenhuizen*, in den gouden Roemer, te Groningen, en van *W. Smit*, in de oude Zon, te Delfzyl; kunnende bovengenoemde goederen, op den dag vóór de verkooping, in oogenschijn worden genomen.

*** Aldus *Pieter Huybregtsen*, zoon van *Arnold*, en *Clara*, geboren te *Ysselsteyn*, oud 53 jaren, lang 5 voet, 4 duim, van ambacht slagter, hebbende zwart haar en wenkbraauwen, blaauwe oogen, een dikken neus en middelmatigen mond, eene ronde kin, zijnde een weinig pokkig van wezen, den 4den November dezes jaars 1808, is gedesereerd van het 3de battaillon, van het regiment artillerie te voet.

Frans Meyer, zoon van *Mattheys*, en *Maria Koch*, geboren te *Nymegen*, oud 20 jaren, lang 5 voet, 6 duim, hebbende bruin haar en wenkbraauwen, blaauwe oogen, een langen neus en ordinairen mond, eene spitse kin, zijnde glad en vol van wezen, den 20sten November dezes jaars 1808, is gedesereerd van het 3de leginent husaren.

Zoo worden de Officieren van justitie en alle Gecommitteerde Magten, mitsgaders alle en een iegelijk, wiedaar ook zij, door den Prevoost-Generaal der landmagt van Zijne Majesteit den Koning, als hiertoe behoorlijk gequalificeerd, mits deze verzocht en uitgenoodigd, alle navorschingen te willen doen, ten einde de opgemelde personen, als militairen den dienst van Zijne Majesteit den Koning verlaten hebbende, opgespoord, en in verzekerde bewaring gebragt worden, met belofte, dat die gene, welke dezelven zal hebben ontdekt, het gevolg, daarvan in handen der justitie gelaten, naar denhoud der proclamatie van den 22 Junij 1799, de daar voor uitgeloofde premie van *een honderd gulden* genieten zal. *De Prevoost-Generaal voornd.*

Den Haag, den 26sten November 1808. J. ANTHONISSE.

MINISTERIE van JUSTITIE en POLITIE.

Word geadvertendo dat, op de requeste aan *Zijne Majesteit den Koning*, door *Johan Christiaan Haver* en *Philippina Broens*, echtlieden, wonende binnen de stad Amsterdam, gepresenteerd, waarbij dezelve hebben verzocht, dat het Zijner Majesteit mogte behagen, om *de plenitudine potestatis* te verklaren, dat, mits de supplianten gehouden blijven het effect van het door hun gerapporteerde accoord, ook aan de niet gekend hebbende, en mitsdien aan alle hunne concurrente crediteuren gezamenlijk te doen genieten, zij supplianten van alle verdere aanspraak van gemelde crediteuren, welke pretentien hunnen oorsprong hebben, uit eenige handelingen anterieur den 13den Meij 1808, zullen zijn en blijven gelibereerd, het Hoog Nationaal Geregtshof van dit koningrijk (aan het welk voorsz. request door Zijn Excellentie den Minister van justitie en politie, ten fine van considerarien en advis is toegezonden,) bij appointement van den 15den November 1808, de supplianten, benevens alle der-

zelver crediteuren, welke het voorſz. ten requeste vermelde accoord niet hebben geteekend, heeft geordonneerd, op Dingsdag, den 17den Januarij 1809, te compareeren voor de Raden Mrs. *Sibert Christiaan van Romondt* en *Wilhelm Gysbrecht Lemker*, als Commisſarisſen, die hen zullen hooren en den Rade rapport doen, met inthimatie, dat de non-comparanten zullen gehouden worden zich met het geen in dezen door het hof zal worden geadviſeerd, te hebben geconformeerd; kunnende inmiddels van het voorſz. request en appointement, mitsgaders accoord, lecture genomen worden binnen de ſtad Amſterdam, ten kantore van den Procureur Mr. *W. Y. van Hamelsveld*, en in den Haag, ten kantore van den Procureur *J. F. van Eek*.

*** Wordt geadverteerd, dat, op de requeste aan *Zijne Majeſteit den Koning*, door *Hendrik Herderſchee* genegotieerd hebbende onder de firma van *Hk. Herderſchee en comp.*, woonende te Amſteldam, repreſenteerd, waarbij dezelve heeft verzocht, dat het Zijne Majeſteit mogt behagen, om, *ex plenitudine poteſtatis*, te verklaren, dat, mits de ſuppliant gehouden blijve het effect van het door hem geproponeerde accoord, ook aan de niet geteekend hebbende, en mitsdien, aan alle crediteuren gezamenlijk en zonder onderſcheid, te doen genieten, hij ſuppliant, van alle verdere aanſpraak zijner crediteuren, welker pretenſien hunnen oorſprong hebben uit eenige handelingen, anterieur den 20ſten September 1808, en volgende dagen, zal zijn en blijven gelibereerd, by Hooge Nationaal Gerigtshof van dit koningrijk,) aan hetwelk het voorſz. request door Zijne Excellentie den Miniſter van juſtitie en politie, ten fine van conſideratien en advis is toe gezonden,) bij appointement van den 17den November 1808, de ſuppliant benevens alle deszelfs crediteuren, welke het voorſchreve bij request vermelde accoord niet hebben geteekend, heeft geordonneerd, op Donderdag den 19den Januarij 1809, te compareeren voor de Raden Mr. *Sibert Christiaan van Romondt*, en *Ulrich Herman Sypkens*, als commisſarisſen, die hen zullen hooren en den rade rapport doen, met inthimatie, dat de non-comparanten zullen gehouden werden zich, met het geen in dezen door het hof zal worden geadviſeerd, te hebben geconformeerd; kunnende inmiddels van het voorſz. request en appointement, mitsgaders accoord, lecture genomen worden binnen de ſtad Amſterdam, ten kantore van den Procureur Mr. *W. Y. van Hamelsveld*, en in den Haag, ten kantore van den Procureur *J. A. van Utzel*.

*** Wordt geadverteerd, dat op de requeste van *R. W. van den Bogaart en Comp.*, gepatenteerde Kooplieden, te Amſterdam, aan het Hoog-Nationaal Gerigtshof van het koningrijk Holland gepreſenteerd, waar bij dezelven, met favorabele brieven van voorſchrijving, van den Burgemeeſter der ſtad Amſterdam, gemunieerd, hebben verzocht ſurcheance van betaling en van alle procedures, het zij uit wiſſel- of andere ſchulden, voor den tijd van twaalf maanden, en hangende de deliberatien daar over, proviſioneele ſurcheance als voren, hetzelve hof, bij appointement, van dato 16 November 1808, de voorſchreve proviſioneele ſurcheance heeft verleend, en voorts de ſupplianten, benevens alle derzelver Crediteuren, geordonneerd te compareeren, op Woensdag den 18den Januarij 1809, voor de Raden Mrs. *Jan Steven Wentholt* en *Montanus Hettema*, als commisſarisſen, die hun hooren zullen, en den Rade rapport doen, met inthimatie, dat, het zij dezelve crediteuren compareren of niet, door het hof zal worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren. En zal inmiddels het voorſchreve request en appointement, met de daar aan geannexeerde balance, ter viſie liggen, te Amſterdam, ten kantore van den Procureur *Joſephé*, en in 's Hage, ten kantore van den Procureur *van Alphen*.

81

*** *Jacob van Naerſſen*, koninklijk Notaris te Breda, in qualiteit als door Heeren Preſident en Schepenen der zelve ſtad aangeſtelde Curator in den inſolventen boedel van *Johannes Antonius Hens*, Winkelier aldaar, en door welgemelde Heeren tot deze oproeping gequalificeerd zijnde, heeft op den 24ten November 1808, voor de *vierde maal*, *ex ſuperabundanti*, geregtelijk en bij edicte doen dagvaarden, ter ſchepenbankerolle van Breda voornoemd, die gehouden zal worden op Zaturdag den 15den Januarij 1809, des voormiddags ten gewone ure, of, indien het als dan geen regtdag wezen mogt, tegen den eerſt daarop volgenden ordinairen regtdag, alle de bekende en onbekende Crediteuren van den gemelden boedel, ten einde zich als dan, ten voorſchreve rolle, bekend te maken, en de actien of pretenſien, welken zij ten laſte van denzelven boedel vermeenen te hebben, behoorlijk geverefieerd, overteleggen; met inthimatie, dat tegen de non-comparanten als dan zal worden verleend het vierde default, en hun een eeuwig ſtilzwijgen opgelegd.

J. F. MIRANDOLLE, *Procureur*.

JUDICATURE over de Middelen te Water en te Lande.

*** Van wegen het *Officie-Fiskaal te Rotterdam* zijn, voor den Commisſaris-Generaal des Koning, tot de zaken der convoyen en licenten te Rotterdam, gedagvaard, voor de *derde reize*, tegen den 2den December 1808, alle degenen, die zouden kunnen komen ten beſchutte van het proven van een wagen met 3 paarden, als mede van de, daarop geladen geweeſt zijnde, vier balen, gemerkt: G, n°. 1 tot 4, zoo veel zigtbaar, inhoudende witte katoene garens, den 20 October 1808, op den weg tuſſchen Katwyk aan Zee en Katwyk Binnen aangehaald, en van het bomſchip *Zeldenrust*, gevoerd geweeſt bij ſchipper *Ary Haſenhoi*, den 12 October 1808, te Katwyk aan Zee aangehaald, alzins de van deszelfs gehele of gedeeltelijke lading, beſtaande in 400 balen koffijbonen, waar van 399 zijn gemerkt M, en een baal of zak dito, met vuil vermengt.

*** Van wegen het *Officie-Fiskaal der convoyen en licenten bij het departement Amſterdam* zijn, tegens Vrijdag den 2den December 1808, ten klokke twaalf uren precies, ter rolle van den Commisſaris-Generaal des Koning, voor de zaken der convoyen en licenten te Amſterdam, ten officie en billetten, gedagvaard alle de genen, die zouden kunnen eenig regt of actie te hebben aan of tot

Voor de vierde reize.

I. De lading uit het ſchip *die twee Gebroeders*, Schipper *Hendrik Harms*, den 25ten September 1808, op de reede van het Vlie aangehouden, en beſtaande in

45 kisjes en 23 vatjes, reſpectivelijk gemerkt G, n°. 1 à 16, F, n°. 1 à 11, AE, daar onder H, n°. 1 à 27, een duffeltje, waarin M en waar onder S, n°. 60 à 67, een vierhoek, met geen F en de, n°. 1 à 28, waarin indigo, 30 vaten en 1 kist; F, n°. 1 à 30, waarin tabaksbladen; 7 kistjes, een klaverblad met R er onder, n°. 1 à 2 à 18, waarin witte katoene lijwaten; 6 pakken AM, n°. 86, 87, 88, 88, 35, 43, waarin diemet, bedé en witte katoene lijwaten; 11 pakjes E, n°. 1 à 11, waarin witte katoene lijwaten en gekleurde doeken; 1 pakje, gemerkt een driehoek, n°. 500, waarin ongebleekt garen; 4 pakken, een vierhoek met DD erin, n°. 139, 139, 140, 141, waarin witte en gedrukte katoene lijwaten en diemet; 22 pakken en pakjes, E en S, n°. 7, een klaverblad met K er onder, n°. 50 à 52, BS, n°. 136 en 137, n°. 1 à 3, IW, n°. 2 à 32, waarin wit katoen garen; 60 balen en 47 vaten, gemerkt een vierhoek, waarin M en met een cirkel door den bovenſten hoek, n°. 344 à 364, n°. 34, 39, 40, 42 à 44, G, n°. 1 à 40, een vierhoek n° 1 à 12, n°. 1 à 33, 35, 38, waarin koffijboonen; 22 vaten en 56 balen, L, n° 1 à 18 en 1 à 56, waarin cacao; 200 balen, C, n°. 1 à 200, waarin 28 kisjes, WL, n°. 1 à 28, waarin ſier-anija, opbinden kaneel, gemerkt S met eene pijl er door, n°. 1 à 4, 1 n°. 1 à 3, 5 en 6, waarin nootenmuskaat en foelij; 8 balen, gemerkt eene man met R ſer-ill, n° 1 à 72, waarin jalappen; mitsgaders tot het ſchip *die twee Gebroeders* zelve.

II. De lading uit het ſchip *de jonge Jan*, Schipper *Ekke Jans*, op den 2den October 1808, op 't Vlie aangehouden, en beſtaande in:

53 pakken, gemerkt M, n°. 1 à 41, n°. 1, 3, 4 en 6, 8, 9, 14, waarin witte katoene garens, cachemir, gewerkt neteldoek, gekleurd, perè katoen en witte katoene koufon, 5 pakjes B, n°. 13, 16, 13, 20, 30, 46, waarin diemet, wit neteldoek, cambriek, gewerkt neteldoek; 21 pakjes zonder merk, waarin gewerkt neteldoek, cambriek, witte baaij, wollen-cords, cachemir; 16 pakjes, T, n°. 1 à 6, 8, 9, 14, witte baaij; 65 pakjes, M, n°. 5, 6, 12, 25, 26, 32, 35, 37, 46, 48, 54 à 56, 58 à 61, 65, 67, 68, 70, 71, 73 à 77, 80, 86, 93, 95, 99, 114 à 115, 117, 126 à 128, 132, 133, 135, waarin indigo; eene partij wol en haar; mitsgaders tot het ſchip *de jonge Jan* zelve.

III. De lading uit het Hulkſchip, volgens uitgeleverde ſcheepspapieren genaamd *de drie Gebroeders*, gevoerd bij Schipper *Hendrik Claaſſen*, pretenſielijk gedeſtineerd van Amſterdam, over Delfzyl, binnen Varel, op den 18den September 1808, door 's lands recherche, opgangehouden, en beſtaande in haver en 2 balen zijde, gemerkt H, 6 en 7; mitsgaders tot het ſchip zelve.

voor de derde reize.

Veertig vaten blaauwſel, geladen geweeſt in het galjoot-ſchuitje *Fre*, Schipper *A. T. van der Ros*, gedeſtineerd naar Frederikſtad, en door Commiſen ter recherche, op Texel, den 20ſten October 1808, aangehaald uit het ſchip van *P. van Rotterdam*, ze beurtſchipper van M op Amſterdam, en vice verſâ; mitsgaders aan en tot evengemeld zelve.

En eindelijk voor de eerſte reize.

V. Aan of tot het proveny van 29 vaten jenever, waarvan 2 merkt IAS, n°. 1 à 3 en 5 à 29, en 1 gem. IH, n°. 4, 40 zakken, n°. 1 à 40, met onderſcheidene letters en merken; 1 vatje bus, ongem. G, n°. 170; 2 vaten ſmeer, ongem., en 11 kisjes kaneel, gem. met twee door elkander loopende driehoeken, met de B daar binnen. Als mede aan en tot 23 pakjes, gem. UK, inhoudende 289 riemen papier; alle welke goederen zijn ingevoerd met, en, den 10den Auguſtus jl., door 's lands Commiſen ter recherche, te Amſterdam gehaald uit het ſchip van *P. van Rotterdam*, ze beurtſchipper van M op Amſterdam, en vice verſâ; mitsgaders aan en tot evengemeld zelve.

*** Wordt geadverteerd, dat, uit krachte van een mandamus, of requactie, met de clauſule van edicte *ad valvas curiæ*, in dato den 8den November 1808, van Preſident en Leden van den Raad ter Judicature in de middelen te water en te lande, van het koningrijk Holland, gecommitteerd bij den *Advokaat-Fiskaal-Generaal des Konings*, overgemelde middelen, door mij ongeteekenden, aenden gezworen Expleur van voorn. Raad, naar voorgaande klinkklaag, bij openbaar edict *ad valvas curiæ*, uit den naam ende van wegen *Zijne Majeſteit Koning*, zijn gedagvaard alle en een iegelijk, welke zouden willen, ter reclame of ten beſchutte van het ſchip *die Krone van Bremen*, voerd bij ſchipper *Joh. B. Dameken*, op den 11den juny 18 arpoon, te *Terſchelling* binnengekomen, of deszelfs gehele of gedeelte ding, of het proven van dien, beſtaande in 340 vaten en 207 tonnen, ſpectivelijk gemerkt: RNC, 60 vaten; RC, 14 vaten; MP, daar onder va en; M, daar onder IH, 12 vaten; B, daaronder AH, 1 vat 4 vaten; L, daar onder SG, 55 vaten; ES, 9 vaten; WB, d SM, 3 vaten; Y, negen vaten; B, 1 vat; DW, daar onder B H, daar onder IH, 22 vaten; K, 4 vaten; C, daar onder SF N, 35 vaten; A, daar onder IF, 1 vat; IGI, (zijnde door der tuſſche I een dwarsſtreep,) 1 vat; GC, daar onder DK IBS, 20 vaten; AL, 9 vaten; een ſtaand vierkant, waar vaten; PDF, 2 vaten; B, 52 tonnen; ISS, 34 tonnen; AM DW, daar onder RM, 6 tonnen; MPD daar onder M, daar onder IH, 17 tonnen; B, daar onder SG, 27 tonnen; M, nen, en een ſtaand vierkant, waar in een A, 4 tonnen; ofie gemagtigden te zenden voor meergemelden Raad, alhier dam, op Vrijdag, die zijn zal den 2den December 1808, om hooren zoodanigen eisch en concluſie, als de verboner, R. O. voorn. zal willen doen en nemen, daar op te antwoorden; e procedeeren als naar regten.

Aldus gedaan van de puije van voorn. Raad, den 18den Nove

E. Bo. VrE. R. B. U.

GENERALE DIRECTIE der PUBLIEKE SCHATKIST.

*** *De Directeur Generaal der publieke Schatkist* brengt ten kennisse van allen, dien zulks aangaat, dat tot voortzetting betaling van de Nationale Schuld, met den 1ſten December en vervolgens, *in numerair*, zullen worden betaald de over de tember dezes jaars vervallene Coupons van alle Nationale Schuld Losrenten, mitsgaders de, in de gezegde maand, verſchenen teresſen, op quitantie of bij afſchrijving voldaan worden, gatien, los- en lijfrenten, brieven, behoorende tot de oude tweede nationale Schuld.

Dat wijders, *in numerair*, zullen worden betaald de onafg en interesſen, tot primo Januarij dezes jaars ingeſloten, weest.

En dat, eindelijk, de interest-betaling in coupons en ledert primo Februarij tot ultimo Auguſtus dezes jaars worden voortgezet, voor de éene helft in kontanten, en voor de helft in recepisſen, in conformiteit van het geſtatueerde bij den 30ſten Maart laatſtleden; alles reſpective lijk ten nigd Gouvangers-Generaal, als waarop dezelve affecteerd, en volgens de advertentien in de koninklijke courant lucr ſivelijk zijn geinſereerd, actuael betaald worden.

Amſterdam, den 26ſten November 1808.

De Directeur Generaal
ROBERT VE

GENERALE DIRECTIE der PUBLIEKE

*** Ten bureele van contrôle der ſtaatsſchulden [illegible] ſelling van certificaten, tegens conversien, voor geproflueerd uit de quotisatie van 30 millioenen, van den 30 Maart 1808, uitgegeven, hebben

COMPARATIVE STAAT DER ABEHOEFTEN OV

OBJECTEN.	1806.	1807.	1808.	1809.
BEREDIENSTE				f 1,098,440:11:10
LANDSCHE ZAKEN.				
WATERSTAAT.				
JUSTITIE EN POLITIE.				- 1,366,574: 7:5
Kosten van Dijkwerken en Bakengewoon.	Gewoon 721,174: 0:0	1,321:1[illegible]	209,000: 0:0	4,500,000: 0:0
DER KANTOREN.			1,506,000: 0:0	1,500,000: 0:0 - 1,600,000: 0:0
FINANTIEN.				
Gewoon Bakengewoon.				4,[illegible]

COMPARATIVE STAAT DER BEHOEFTEN OVER DE JARE

OBJECTEN.	1806.	1807.	1808.	1809.
EREDIENST:				
			f 1,203,838: 5:5½	f 1,098,440:11:10
BINNENLANDSCHE ZAKEN.				
Gewoon	f 2,242,251: 0: 0	f 1,688,111: 5: 0	f 1,500,000: 0: 0	f 1,796,161:14:10½
Buitengewoon			996,161:14:10½	3,368,399: 5: 8
WATERSTAAT.				
Gewoon	2,115,238: 6: 8	933,697:16: 6½	300,000: 0: 0	
Buitengewoon	722,174: 0: 0			
JUSTITIE EN POLITIE.		1,196,049: 8: 0	1,403,786:16: 0	1,366,574: 7:10½
KOSTEN MACHT.				
Gewoon	2,000,000: 0: 0			
Buitengewoon	209,000: 0: 0	4,500,000: 0: 0		
HUIS DES KONINGS.				
		1,500,000: 0: 0	1,500,000: 0: 0	1,500,000: 0: 0
FINANTIE.				
Gewoon		717,832: 4: 0	406,866:13: 4	873,545:15:11½
Buitengewoon	3,111,119:17:10	4,100,000: 0: 0	3,880,000: 0: 0	4,142,040: 0: 0
	f 13,500,653: 9: 4	f 11,749,000: 0: 0		

Woraf als eene algemeene aanmerking opgemerkt moet worden, dat de finantie zaken en de justitie en politie, op dezelfde wijze als in de voorgaande jaren, zijn begrepen geweest, gerwijl bovendien de waterstaat en de binnenlandsche zaken op een generaal respect van kosten van het ministerie van binnenlandsche zaken gebragt zijn.

Op de begroeting over 1807 zijn die vijf eerstgemelde hoofdstukken, en de waterstaat en de binnenlandsche zaken, over 1808 gebragt.

Dienvolgens zijn in den tegenwoordigen staat

1°. Zullen de uitgaven worden gevonden der finantie en de daar aan

2°. Zullen naar iedere somme de 1808 en 1809, worden gebragt

3°. Achter elke somme, zal eene

4°. Zullen de drie ministeriën

5°. Zal insgelijks worden uitgetrokken

a. Het beloop voor

b. De publieke schuld

Met opzigt tot den eeredienst

Over 1808 gelijk zijnde

En over 1809 f

Geeft zulks eene vermindering van

Schoon verscheiden posten

er executie kunnen

den eeredienst der

en genoodzaakt deze verschuiving van uitgaven niet te verzuimen, in

gedeelten der

Om de bovengenoemde redenen, bleek de begroeting over 1806

somme van

Af getrokken worden, wegens kosten van den eeredienst, die als over 1808 gebragt, bedragen

Blijvende voor den waterstaat en de binnenlandsche zaken

Herwelk, vergeleken met de behoeften over 1809,

Over het laatstgemelde jaar, eene vermindering geeft van

De begroetingen over 1807 en 1808 vergelijkende, bevinden wij de somme f 1,500,000:0:0 meer dan de laatste te bedragen. Gemelde van dit verschil verdwijnt men zich tot het gene is aangewezen geworden bij de comparative staten, behoorende tot de begroeting van Maart 1808, n°. 39. en aldaar welk gevonden werd in de buitengewone uitgaven, die de publieke zekerheid des jaars 1808 had vereischt, als ook dat in, dat het combineeren der departementale besturen, en der raden van financien in de departementen, de kosten van het ministerie van binnenlandsche zaken gebragt, het expediat verbeteringe van het voor de raden van financien in de departementen, was uitgetrokken.

De twee navolgende aanmerkingen zijn noodzakelijk, om de behoeften van het tegenwoordige jaar met die over 1808 te vergelijken.

1°. De kosten over 1809 bestaan uit deze twee deelen:

a. Waterstaat

b. Eigentlijk gezegde binnenlandsche zaken

2°. Het ministerie van binnenlandsche zaken en den waterstaat somt

Welke som afgetrokken zijnde het gene over 1809 is gebragt,

Blijft men eene bezuiniging van

Dienvolgens behoort echter te worden geobserveerd, dat over

En dat voor

Gevende

Men heeft

het volstrekte

ne werken,

rijk, gedurende

Het surplus

1809 zijn

Zijnde

Als in

En is de

uit den aard

De behoeften van het ministerie van justitie en politie hebben

oorzaak 'er

drukkerij,

Over het

tien kunnen

Deze somme

rien van den

Voor het

in een afzonderlijk hoofddeel vervat was, niet

De eigentlijke begroting over 1806 kon, als

December,

De vermeerdering van uitgaven

de boodschappen van den 9den Maart 1808,

drukkerij

Welke gevoegd zijnde bij die van 1808

Een totaal geeft van

Welke deze uitgaven beneden het

Voor het overige is deze vermindering

f 96,000, uitgetrokken, als dezelve

berachting van bezuinigingen.

Laatstelijk wordt

De somme

Derhalve moet gevoegd worden, bij het montant van

a. De kosten van het ministerie van de rekenkamer en van verscheiden andere objecten, over 1806, gebragt onder die van

b. De kosten van administratie in Oost-Vriesland, berekend over 1809, te zullen bedragen

c. Het onderhoud der gebouwen van het ministerie van binnenlandsche zaken, op dat van finantien overgebragt, en gecalculeerd op

Te zamen bedragende

Waarbij nog moet worden gevoegd, dat de ondervinding heeft geleerd, dat het montant voor de administratie der middelen uitgetrokken eene reikende was, om de kosten daarvan te bestrijden, en dat de regelmatigheid, welke in de administratie gebragt is, door het oprigten van afzonderlijke directien voor de publieke schatkist en de publieke schuld, niet heeft kunnen plaats hebben zonder eene vermeerdering van uitgave, die

De pensioenen van het ministerie van finantien over het jaar 1809

Schijnen een excedent te geven van

Boven die van 1808, gereduceerd op

Doch dit heeft niet dan schijnbaar plaats, daardien de kosten

a. Met het onderhouden der gebouwen over 1808, en het

Doch vermeerderd op

b. Met de kosten van administratie Oost-Vriesland,

c. Met eene augmentatie, welke plaats zal moeten hebben

leerd op

En gevende, na aftrek van het schijnbare

Eene vermindering van

Deze somme, in het algemeen begrepen

ministerien gerepartiteerd.

Het is, voor het overige, uit de bevindingen

den waterstaat, de binnenlandsche zaken

1806.

Waar van moeten worden afgetrokken

COMPARATIEVE STAAT DER BEHOEFTEN over de JAREN 1806, 1807, 1808 en 1809.

Omschrijving	1806.	1807.	1808.	1809.	ANMERKINGEN.
Transport					
ingt, door welke thans worden gevonden, bij de ministeriën van buitenlandsche zaken, marine en koloniën en oorlog, en bij de pensioenen.					f 10,882,136: 5: 5
1°. Buitenlandsche zaken, Minister en bureaux, te zamen					f 41,400:0:0
2°. Marine, Minister en bureaux					79,550:0:0
3°. Oorlog.					
a. Minister van bureaux					f 87,200:0:0
b. Hooge militaire vierschaar					74,685:0:0
					161,885:0:0
4°. Burgerlijke pensioenen					150,000:0:0
					432,835: 0: 0
Het welk de bovengemelde somme vermindert tot					f 10,449,301: 5: 5
Doch waar bij, om den comparativen staat exact te maken, moet worden gevoegd voor de civile lijst					1,500,000: 0: 0
Gevende te zamen een totaal van					
1807.					f 11,949,301: 5: 5
1808.					12,513,881: 5: 5
1809.					13,690,651: 5: 5
Welk tableau eene vermindering geeft van iets meer dan f 200,000:0:0, op die kosten van administratie over 1809, in vergelijking van 1					11,749,301: 5: 5
1807 en eene nog veel aanmerkelijker reductie op die der twee volgende jaren.					
Bij het gebragte over 1806, ten somme van					f 409,980: 0: 0
moet gevoegd worden, voor kosten van het ministerie,					41,400: 0: 0
Gevende te zamen					f 545,380: 0: 0
hetwelk gevolgelijk voor het jaar 1809, vergeleken met 1806, eene vermindering geeft van f 190,380:0:0.					
De begrooting van 1807 had de behoeften van het departement van buitenlandsche zaken met f 41,280:0:0 verminderd, doch waren zij,					
verscheiden. In 1807 vaderlandsche militie had deels vervuld, en het tekort door middel der [illegible]					
[illegible]					f 411,000: 0: 0
En alzoo eene vermindering doen ontstaan van					395,910: 0: 0
Op het uitgetrokkene in 1808, zijn die departementen					f 615,910: 0: 0
Voor deze somme der algemeene behoeften dient opgemerkt:					
1°. Dat bij de begrooting van 1806					
Gebleken moet worden, wegens kosten van het ministerie gebragt, als hier boven vermeld, onder de uitgaven van het algemeen bestuur					f 16,787,793: 5: 5
					79,550: 0: 0
Te zamen bedragende					f 16,867,343: 5: 5
2°. Dat de ordinaire kosten van de jaar 1806 gedecreteerde door de gouvernementen van het gouvernement reuze groote [illegible]					
gouvernering gedaan heeft, ten gevolge van den [illegible]					
Dat de kosten van het departement van marine en koloniën, over het jaar 1808, zijn vermeerderd geworden met f 3,800,000:0:0, geal					
tot de vijf millioenen buitengewoon, als supplement voor quotrezing behoeften van dat jaar uitgetrokken, en boven dien gebragt tot f 10,000					
ten gevolge van Frankrijk tegen den gemeenen vijand, medegewerkten.					
3°. Dat de reductie, voorkomende op den staat van behoeften over 1809, hoe groter is, dunkt ons [illegible]					
[illegible]					
gebragt; terwijl de [illegible]					
loop, dan voor, [illegible]					
het departement van oorlog vereischt de volgende aanmerkingen,					
1°. Over 1806 moet de somme van					
Vermeerderd worden met het geen in de somme van algemeen bestuur gebragt is, voor kosten van 't ministerie en van de hooge militaire vierschaar					f 19,141,638:15: 0
					161,885: 0: 0
Te zamen bedragende					f 19,303,523:15: 0
Doch waar van is afgetrokken, voor militaire pensioenen, [illegible]					1,168,767: 2: 0
en dus na afzonderlijk gebragt)					
Blijvende dus voor oorlog					f 18,134,756:13: 0
Waar van nog afgetrokken, wegens fransche troepen, over 1806 uitgetrokken tot					7,387,758:19: 0
Bedroeg de begrooting, over dit jaar, voor de hollandsche [illegible]					f 10,746,997:14: 0
Bij vergelijking van hetwelk, met de behoeften van het tegenwoordig jaar, berekend op f 10,949,301:5:5, den excedent van niet meer					
f 193,000:0:0 gevonden wordt; terwijl de publieke schuld [illegible]					
De bovenmatige vermeerdering van dit gedeelte der uitgaven, in 1807, was verbonden met den [illegible]					
gende augmentatie der armee. De vrede gesloten zijnde, heeft deze somme, reeds in 1808 [illegible] eene vermindering van f 9,809,605:13:2 ondergaan					
door de nieuwe formatie der armee en de reductie der garden, als vermeld is in den comparativen staat van den 9den Maart 1808; en 'er					
zijn, bij vergelijking van den dienst van 1809 met dien van 1808, eene tweede vermindering voor, ten gevolge van nieuwe bezuinigingen in					
administratie van het departement van oorlog bemerkt, ter somme van f 580,149:14:0.					
Het totaal der staatsbehoeften, hier nevens uitgedrukt, geeft de voorstellijke uitkomst. De jaren 1807 en 1808, [illegible]					
zijn, toonen eene aanmerkelijke vermindering, als vergelijking der begrooting over 1806, en blijkbaar zijn [illegible]					
Voor pensioenen, voor bij de behoeften van 1809, welke, door [illegible]					f 2,000,000: 0: 0
dingen					29,111,662: 6: 0
Vindt men niet meer dan					f 31,111,662: 6: 0
Gevende eene vermindering van					16,549,880:13: 0
Als de begrooting van 1806 bedragende					f 47,661,543:19: 0
Daarvan van publieke schuld en van pensioenen [illegible]					13,316,543:19: 0
4°. De twee hier nevens uitgetrokken sommen, over 1806, [illegible]					29,621,297:11: 0
					4,720,690: 0: 0
Vindt men een totaal van					f 34,344,987:11: 0
Dat van 1807 bedraagt					34,994,987:11: 0
Gevende eene vermeerdering van					f 650,000: 0: 0
Welke vermeerdering moet worden toegeschreven aan het [illegible]					150,000: 0: 0
opend, ter somme van					
Mitsgaders aan de burgerlijke pensioenen, op de begrooting van 1807, onder de [illegible]					
den, ten bedrage van					150,000: 0: 0
5°. De somme der publieke schuld was op het cenfeur voor het loopende jaar uitgetrokken tot					f 650,000: 0: 0
Maar de details van den post van pensioenen, welke [illegible]					f 42,168,262:18:13
Alzoo tot					
Zij bedraagt over 1809.					f 44,304,872:18: 6
En met bijvoeging der pensioenen, ten beloope van					
Een totaal van					
Gevende eene vermindering van					
[illegible]					
[illegible]					
[illegible]